Handelingen van de raad van de gemeente Emmen

Jaar	Bijlagenr.	Categorie/agendanr.
2025		

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad van de gemeente Emmen, gehouden op donderdag 13 november 2025 vanaf 13.30 uur in de raadszaal

Voorzitter : de heer H.F. van Oosterhout
Waarnemend voorzitter : de heer G.J. Horstman
Griffier : de heer S. Engelen
Aanwezige raadsleden (34) : de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), de heer K. Bosma (Hart voor Emmen), de heer D. Dekker (Wakker Emmen), de heer D.H. van Dijken (CDA), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), de heer G.J. Horstman (PvdA), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), de heer M. Katerbarg (Wakker Emmen), mevrouw U.H. Kilinçci (PvdA), de heer M. Klaver (Wakker Emmen), de heer J.H. Koops (D66), mevrouw M. Kuipers-Hekhuis (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer M. Meijer (VVD), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie), mevrouw A.W. Scheper (VVD), mevrouw V.S.L.R. Spang (PvdA) *(vanaf 15.00 uur)*, de heer M.J. Supheert (ChristenUnie), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer A. de Vries (PvdA), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer R. van der Weide (Wakker Emmen), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer M. Woltman (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks), de heer R. Zuiderveld (PvdA)

Afwezige raadsleden (4) : de heer M.M. Tuik (CDA), de heer H. van der Velde (Wakker Emmen) de heer M. Kuiper (SP), de heer R.S. de Jong (Hart voor Emmen)

Aanwezige collegeleden (7) : de heer J. Bos, de heer A.J. Jakobs, mevrouw D.S. Keen, de heer H.F. van Oosterhout, de heer G.P. Rink, de heer P.M. Schrik, de heer R. Wanders

Afwezige collegeleden (--) : ---

Gemeentesecretaris : mevrouw N. Plantinga

A1. Heropening

Opening, welkom en mededelingen
De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering.
Afgelopen maandagavond werd er geschorst, zo rond de klok van negen uur 's avonds. Het gaat vandaag uiteraard weer over de Begroting 2026, in tweede termijn – zoals dat zo mooi heet. Het idee is dat we aan het eind van de middag de besluitvorming door de raad na behandeling van een aantal moties en een aantal amendementen gaan afronden.
Ik meld de berichten van verhindering: de heer Van der Velde van Wakker Emmen en de heer Tuik van het CDA. De heer Kuiper van de SP sluit mogelijk later aan en de heer De Jong van Hart voor Emmen en mevrouw Spang van de Partij van de Arbeid sluiten rond de klok van drie uur aan. Dat zijn de berichten van verhindering respectievelijk mensen die wat later komen.

B2. Begroting 2026

De voorzitter: De begrotingsbehandeling in tweede termijn. Het is goed om even wat spelregels te herhalen, ook even voor de mensen die meekijken, dan weten ze ook ongeveer hoe het zit. De fracties hebben een spreektijd van maximaal vijf minuten, uiteraard exclusief interrupties die daarbij horen. Het idee is dat ik straks die tweede termijn open, dan kunnen de raadsfractie dan van alles over hun standpunten inbrengen en dan gaan wij even schorsen. Dan gaan we verder met de reacties van het college in tweede termijn. En dan heeft de wethouder financiën maximaal tien minuten en de overige collegeleden vijf minuten, ook weer exclusief interrupties.
Even om het net op te halen waar het gaat om een aantal zaken dat gebeurd is tussen maandag en nu. Er is een aantal fracties geweest dat heeft gezegd dat zij moties en amendementen intrekken of wijzigen. Maar even kijken of we daarin compleet zijn. Ik begin even bij de VVD. Misschien even een korte reactie? Dat gaat over motie 5, 'Uitbreiding boa-capaciteit'. Ik heb begrepen dat die gewijzigd zou worden ingediend, meneer De Jonge.

De heer De Jonge (VVD): Ja, voorzitter, dat klopt, die hebben wij inderdaad gewijzigd. Dat hebben we gedaan volgens in lijn met het debat dat maandag is gevoerd. En in tegenstelling tot het amendement waar Hart voor Emmen straks mee komt, hebben wij in ieder geval getracht met deze motie ook wat ruimte voor het college te houden. Dus vandaar dat we het bij een motie hebben gehouden. We hebben in ieder geval beslispunt 2 daarin aangepast. Daar hebben er het woordje 'sociaal domein' in ieder geval uitgehaald en het nu zo neergezet om om structurele dekking te verzoeken en dat te verwerken in een begrotingswijziging. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik even naar de fractie van Hart voor Emmen voor het tweede amendement A2 'Van risico naar rendement'. Want daar zit ook een wijziging in. Meneer Bosma.

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Dat klopt. Het amendement 'Van risico naar rendement' is aangepast. De uitbreiding van de handhaving blijft noodzakelijk, maar we regelen de dekking nu op een andere manier. En zo kan de inzet van extra handhavers direct doorgaan, zonder te wachten op middelen uit de Wildlands-reserve. Dat versterkt de veiligheid in onze wijken en dorpen, terwijl het college bij de Kaderbrief 2027 met een structurele oplossing kan komen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is dat amendement ook gewijzigd ingediend, dat kunt u straks ook betrekken bij de beraadslaging. Dan gaan we naar motie 8 van Hart voor Emmen. Dat gaat over bouwen zonder welstand: ook daar zou een wijziging in zijn?

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Ja, dat klopt ook. De motie 'Bouwen zonder welstand' is aangepast naar een verkennende variant. We vragen nu om inzicht in de werking en doorlooptijd van de welstandscommissie, zodat we kunnen beoordelen of het proces eenvoudiger en sneller kan, zonder dat de kwaliteit van bouwplannen eronder lijdt. Het doel blijft hetzelfde: snellere woningbouw met minder gedoe.

De voorzitter: Dank u wel, dat is de wijziging van motie 8. En ten slotte heb ik meegekregen dat er een wijzigingsvoorstel komt rond het derde amendement 'Pilot welkom in de openbare ruimte'. Meneer Koops.

De heer Koops (D66): Nou, heel kort. Wij hebben dat potje gewijzigd. In eerste instantie ging het om een onttrekking aan het Calamiteitenfonds en mede op advies van de wethouder hebben we dat gewijzigd naar de algemene reserve.

De voorzitter. Oké, dank u wel. Dus dat is een wijziging van motie 5, motie 8 en de amendementen 2 en 3: dat zijn de wijzigingen voor zover die maandag al aan de orde kwamen? Dan is die set compleet. Dan zorgen we ervoor dat dat zo snel mogelijk op iBabs staat en op de openbare website en dan kunt u in tweede termijn uiteraard daar nader bij stilstaan.
Dan heb ik begrepen dat er ook nog wat nieuwe moties respectievelijk amendementen in de maak zijn. Dat is niet heel gebruikelijk – zeg ik maar even. Want we hebben gewoon geschorst, we hadden een agenda aan het begin vastgesteld. Maar het is misschien goed om toch te kijken of we daar vandaag nog aan toekomen. Ik begin even bij de fractie van Wakker Emmen. Gelet op de lange vergadering verzoek ik u wel uw spreektijd bij één minuut toelichting te houden. Mevrouw Kuipers

Mevrouw Kuipers (Wakker Emmen): Ik ga zeker mijn best doen, voorzitter. Nou, soms is het niet anders.
Voorzitter, samen met de PvdA en de SP dienen we een motie in over de herontwikkeling van de Bomenbuurt in Veenoord. We realiseren ons dat het niet gebruikelijk is om tijdens een begrotingsvergadering een motie als deze nog in te dienen in de tweede termijn, maar gezien de actualiteit en urgentie kan dit onderwerp niet wachten. Afgelopen maandag was ik samen met collega-raadslid de heer Poelman aanwezig bij de informatiebijeenkomst in Veenoord. Daar hebben we veel van de bewoners gehoord hoe groot soms hun zorgen zijn en dat zij zich gehoord voelen in de huidige plannen. De Bomenbuurt is al jarenlang een wijk met twee-onder-één-kapwoningen, een sterk *naoberschap* en een grote onderlinge verbondenheid. Bewoners geven aan dat deze woonvorm past bij hoe zij samenleven en bij de ruimte die zij nodig hebben rondom de woning.
De motie vraagt het college daarom om in gesprek te gaan met Woonservice, zodat de woonwensen van de bewoners eerst zorgvuldig worden opgehaald en vervolgens kunnen worden meegenomen in de verdere planvorming. Het gaat dus om zorgvuldigheid vooraf en om te luisteren naar de inwoners, naar de mensen om wie het gaat.
Voorzitter, kort samengevat vragen we het college om het volgende:

Motie 12 'Behoud woningtypologie en behoud naoberschap in de Bomenbuurt'
(ingediend door de fracties van Wakker Emmen, de Partij van de Arbeid en de SP)
'De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 10 en 13 november 2025,
Bij de behandeling van agendapunt B2,
Constaterende dat

- ***in de Bomenbuurt in Veenoord twee-onder-één-kapwoningen worden gesloopt en in de plannen grotendeels worden vervangen door rijwoningen en/of levensloopbestendige woningen en aangevuld worden met koopwoningen;***
- ***uit de informatiebijeenkomst van 10 november blijkt dat veel bewoners een duidelijke voorkeur hebben voor terugkeer van twee-onder-één-kapwoningen in plaats van een rijtjeswoning;***
- ***de buurt al jarenlang een woonbuurt is met voornamelijk twee-onder-één-kapwoningen, wat mede zorgt voor herkenning, stabiliteit en een passend woonmilieu voor de huidige bewoners;***
- ***de sociale cohesie en het naoberschap in deze buurt bijzonder sterk zijn en bewoners juist daarom graag in dezelfde woningtypologie willen terugkeren;***
- ***bewoners aangeven dat zij nu voldoende ruimte om hun woning hebben om hobby's en activiteiten uit te voeren, wat in een rijtjeswoning minder goed mogelijk is;***
- ***de huidige plannen zijn opgezet zonder dat bewoners vooraf actief zijn geraadpleegd over hun woonwensen;***

- ***in oktober 2024 aan het Gratamaplein in Veenoord tien twee-onder-één-kapwoningen zijn vervangen door tien nieuwe duurzame twee-onder-één-kapwoningen, waarmee recent nog is gekozen om dit woningtype in het dorp te houden;***

Overwegende dat

- ***het behouden van de woningtypologie van grote invloed is op de leefbaarheid, herkenbaarheid van de wijk en het voortbestaan van bestaande sociale cohesie;***
- ***bewoners hebben aangegeven dat hun belangrijkste woonwens is dat er opnieuw twee-onder-één-kapwoningen worden gerealiseerd in hun eigen buurt;***

Verzoekt het college om:

- ***in gesprek te gaan met Woonservice over de herontwikkeling van de Bomenbuurt;***
- ***de woonwensen van de huidige bewoners eerst zorgvuldig in kaart te brengen, voordat definitieve keuzes in het plan worden gemaakt;***
- ***Woonservice te verzoeken, te onderzoeken in hoeverre de wensen van bewoners kunnen worden meegenomen, waarbij specifiek wordt gekeken naar de wens om twee-onder-één-kapwoningen terug te laten keren, passend bij het feit dat de buurt al jarenlang zo is opgebouwd;***
- ***de raad uiterlijk 31 december 2025 te informeren over de uitkomsten van het gesprek met Woonservice en het proces van het ophalen van de bewonerswensen;***

En gaat over tot de orde van de dag.'

De voorzitter. Dank u wel. Dan gaan we nu niet de inhoudelijke discussie voeren. De vraag die daaraan voorafgaat: willen we dit vandaag behandelen en dus deze motie toevoegen aan de agenda? Ik kijk even rond. Ik begin met de heer Wittendorp.

De heer Wittendorp (CDA): Ik vind het prima om hem toe te voegen. Ik heb wel een vraag hoe wij hier vragen over kunnen stellen.

De voorzitter: Daar kom ik zometeen even op. Ja? En dat zijn de reacties? Ja? Prima om toe te voegen in zijn algemeenheid? Hoe wij hier vragen over kunnen stellen 'in de richting van'?

De heer Wittendorp (CDA): In eerste instantie aan de indieners. Maar als zij daar geen antwoord op geven, zou ik graag misschien antwoord van het college willen. En dan zou ik graag willen voordat wij aan onze tweede termijn beginnen. Want daarna, na die tweede termijn van het college, kunnen wij daar niks meer over zeggen. Dus ik zou graag eerst vragen willen stellen aan de indieners. Als zij het antwoord kunnen geven, prima. Maar als zij het niet kunnen, misschien het college. En daarna een schorsing en dan de tweede termijn.

De voorzitter: Nou, om nog ingewikkelder te maken: het kan zomaar zijn dat het college nog een schorsing wil, alvorens uw vragen beantwoord worden. Want dit is allemaal nieuw in dezen.
Het voorstel is om de motie toe te voegen. Kom ik zometeen even op de andere motie. Dan handelen we eerst even dit punt af. Akkoord om de motie aan de agenda toe te voegen? Akkoord? Misschien goed om nu even een aantal aanvullende vragen te stellen aan de indiener van de motie. Dan begin ik met de heer Wittendorp.

De heer Wittendorp (CDA): Die indieners van de motie constateren dat de huidige plannen zijn opgesteld zonder dat de bewoners vooraf actief zijn geraadpleegd over hun woonwensen. Het CDA vindt participatie ontzettend belangrijk en participatie is voor ons meer dan meedenken met wat de plannen zijn. Onze eerste vraag is waarom de bewoners niet actief geraadpleegd zijn. Of moeten wij de presentatie van de plannen van afgelopen maandag zien als uitnodiging om in gesprek te gaan?
En de tweede vraag die wij hebben. Op de presentatieborden die maandag zijn gepresenteerd, staat bovenaan heel groot het logo van de gemeente Emmen. Het CDA wil graag weten welke rol de gemeente heeft gespeeld in de ontwikkeling van deze plannen.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ja, voorzitter, ik heb eigenlijk wel drie vragen. Maar ik begin eerst met de inhoud van deze motie. Want je ziet de ChristenUnie naast u staan als het gaat om sociale

cohesie. Het bouwen van huizen is niet alleen stenen, maar het bouwen van gemeenschappen. Maar uit de geluiden in de media die er de afgelopen dagen ontstonden, kwam ook wel een beeld naar voren wat hier nou het probleem is. Ja, dat is het soort woningen dat gebouwd wordt, maar ook Woonservice dat zegt: wij kunnen dat niet voor datzelfde bedrag bouwen. En dan is de vraag: zit dan misschien daar een optie ook voor de fractie van Wakker Emmen om juist deze woonvormen wél ook vanuit de gemeentelijke financiën te ondersteunen, om daar toch een oplossing voor te verzinnen?
Wilt u dat ik de andere twee vragen ook meteen stel? Ja? Dan, voorzitter, is de vraag hoe eigenlijk Wakker Emmen aankijkt tegen de aanwezigheid van raadsleden bij raadsvergaderingen. Want ik vind het wel bevreemdend dat wij met elkaar hier de Begroting bespreken en twee raadsleden weglopen voor een bijeenkomst. Nogmaals, u vindt ons aan uw zijde als het gaat om participatie, maar wij hebben die luxe niet dat wij met twee mensen weglopen. Dus ik vind het bijzonder dat dat moet.
En ten derde zie ik in deze motie meteen in twee dagen een opschaling naar het hoogste instrument dat je eigenlijk wel ‘Haagse hysterie’ zou kunnen noemen: zodra er wat gebeurt, staan we hier vooraan met elkaar. Heeft de fractie ook overwogen om eerst eens gewoon kritische vragen tijdens bijvoorbeeld deze termijn te stellen aan nota bene aan de eigen wethouder om wat toezeggingen te ontlokken om hetzelfde resultaat te behalen?

De voorzitter: Ik kijk even rond. Nog meer vragen aan de indiener van de motie voorafgaand aan de beraadslagingen over de motie? Dat is niet het geval. Mevrouw Kuipers.

Mevrouw Kuipers (Wakker Emmen): Dank voor de vragen.
Wat betreft de vraag van de heer Pruisscher over de financiën. Nou, we willen eerst even vragen om een onderzoek, om goed en zorgvuldig met bewoners in gesprek te gaan. We zien nu dat de bewoners vooraf heel fijn een bijeenkomst hebben gehad. Nog een belletje erna, hartstikke mooi, nazorg. Vervolgens worden ze uitgenodigd voor de bijeenkomst van 10 november. Daar worden de plannen gepresenteerd en vervolgens krijgen ze te horen: ‘Volgende week gaan we met u in gesprek over de woonwensen.’ Mijns inziens is dat verkeerd om, had men eerst eventjes met de bewoners in gesprek moeten gaan. Het is niet helemaal hetzelfde geval, maar we zien helaas qua communicatie wel precies hetzelfde als in Schoonoord gebeuren. Vandaar dat wij – u noemde het ‘Haagse hysterie’ – erbovenop zitten. Want in Schoonoord zien we hetzelfde voorval en dat willen we hier heel graag voorkomen. Ja?

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Dat ben ik wel met de fractie eens, hoor. De vraag is alleen hoe we dat zo snel mogelijk met elkaar kunnen realiseren. En dan is ook de vraag welk probleem daadwerkelijk voorligt en dan zie ik van Woonservice de berichten dat het toch ook een financieel vraagstuk is. En prima als we dat met elkaar uitzoeken, maar dat kan ook op een redelijk gedegen manier zonder Haagse hysterie.

Mevrouw Kuipers (Wakker Emmen): Nou, om het financieel goed te kunnen beoordelen, moeten we weten wat er nodig is. En dat is juist de vraag: wat zijn de woonwensen van de bewoners die er zijn? Daarna kunnen we pas een financieel plaatje maken.
Ga ik door. Hoe kijkt Wakker Emmen aan tegen de aanwezigheid hier van ons allen? Uiteraard vind ik dat eenieder hier moet zijn, maar zoals u nu ook om u heen kijkt, zijn er bepaalde mensen en fracties die op een bepaalde manier hier niet vertegenwoordigd zijn. Wij hebben gemeend om toch bij die bijeenkomst aanwezig te moeten zijn, omdat wij dit enorm belangrijk vinden en de urgentie daarin voor onze inwoners van Emmen heel belangrijk is.

De voorzitter: Dan heer Wittendorp. Die had ook nog een vraag?

Mevrouw Kuipers (Wakker Emmen): Nou, ik had van de vraag van de heer Wittendorp eigenlijk meer geacht dat die richting het college ging.

De voorzitter: O, dat mag ook.

Mevrouw Kuipers (Wakker Emmen): Maar goed, ja, wat het logo van de gemeente Emmen op het bord daar deed, ja, daar kan ik u niks over vertellen.

De voorzitter: Oké. Dat kan op de betrokkenheid duiden, maar goed. Dat waren de vragen aan de indiener van de motie. We zullen zometeen gaan schorsen, zodat het college zich kan beraden op de standpunten in de richting van deze net ingediende motie. Het is goed om daar nog even de klokken gelijk te zetten binnen het college.
Dan gaan we naar een tweede voorstel. Dat thema was wel aan de orde afgelopen maandag en daar wordt nu een motie bij ingediend. Ik geef het woord aan de heer Kasteleijn. Ook aan u het woord met een korte toelichting op een nieuwe motie rondom de toekomst van de Stip.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja, de Stip is niet zomaar een kunstwerk. Het is een oude gasbol beschilderd door toyisten. Een uniek erfgoed waarvan er nog maar twee in heel Europa bestaan. Vandaag bladdert de verf eraf, maar ooit was het een trotse blikvanger. Een kleurrijk symbool van creativiteit en lef.
En juist nu, met de ontwikkeling van de Greenwise Campus, ligt daar een prachtige kans. De Stip vormt natuurlijk de poort naar die campus. Het teken van Emmen staat voor innovatie, duurzaamheid en vernieuwing. Dit icoon staat daar nu te kwijnen. Als je ernaar kijkt, dan springen je de tranen in de ogen, terwijl de verf als tranen van de bol afdruipt. Met moderne, duurzame acrylverven kan de Stip weer stralen als de parel van Emmen en als trotse toegang tot de toekomst. Dank u wel.

Motie 13 'Toekomst van de Stip, parel van Emmen'
(ingediend door de fractie van 50PLUS)
'De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 10 en 13 november 2025,
Bij de behandeling van agendapunt B2,
Constaterende dat

- ***de Stip op een oppervlakte staat van circa 800 vierkante meter en geldt als misschien wel het grootste buitenkunstwerk van Nederland;***
- ***het kunstwerk, eigendom van Stichting Living Industry, in zeer slechte staat verkeert;***
- ***de vele lagen olieverf afbladderen, waardoor herstel in de huidige vorm niet meer haalbaar is;***
- ***de Stip zich tegen het terrein van de Greenwise Campus aan bevindt en daarmee een natuurlijk poort vormt tot dit innovatieve gebied;***
- ***nieuwe, watergedragen acrylverven beschikbaar zijn die duurzamer zijn en beter bestand zijn tegen zon en kou, mits de oude olieverflagen volledig worden verwijderd***

Overwegende dat

- ***de Stip een beeldbepalend, cultureel waardevol symbool is voor Emmen en de regio;***
- ***het behouden van dit kunstwerk bijdraagt aan de identiteit van Emmen als de stad van vernieuwing en creativiteit;***
- ***een duurzame restauratie of een vernieuwde uitvoering het kunstwerk weer de uitstraling kan geven die past bij zijn status en omgeving;***

Verzoekt het college om:

- ***in overleg te treden met Stichting Living Industry over de toekomst en instandhouding van de Stip;***
- ***te onderzoeken op welke wijze de Stip als 'poort naar de Greenwise Campus' beter tot zijn recht kan komen;***
- ***de raad uiterlijk in het eerste halfjaar van 2026 te informeren over de uitkomsten, inclusief kosten, planning en mogelijke financiering;***

En gaat over tot de orde van de dag.'

De voorzitter. Dank u wel. Het voorstel is om deze motie ook toe te voegen aan de agenda en vervolgens daar ook het standpunt van het college op te vragen. Ook dat zouden we kunnen doen in de eerste schorsing. Ja. Akkoord? Meneer Wittendorp?

De heer Wittendorp (CDA): Mag ik daar ook nog een vraag over stellen?

De voorzitter: Natuurlijk!

De heer Wittendorp (CDA): Ik heb een vraag aan de heer Kasteleijn. Want de woordvoerder van de toyisten heeft aangegeven: 'Alles is eindig.' Daar ben ik het wel mee eens, dat kan ik ook niet weerleggen. Maar ook dat de Stip voor hen geen prioriteit heeft. Vorig jaar lag er een plan van 70.000 euro om dat te herstellen, op te knappen. Zij hebben dat zelf weer ingetrokken. Dus ja, ik worstel er even mee hoe dat dan nu moet. Maar wij willen graag weten van 50PLUS of men het kunstwerk wil aanbrengen, of dat de gasbol in de originele blauwe kleur ook een optie is. Want zo kan het natuurlijk ook onderdeel zijn van de Greenwise Campus.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Het is zo dat de basiskleur blauw is. Daaroverheen is olieverf aangebracht. omdat op dat moment, toen ze daar de eerste keer mee gingen schilderen, die olieverf goed samenging met de basiskleur die erop zat. In tweede instantie is nog een keer een vernieuwing en die vernieuwing was ook weer met olieverf. Vandaag de dag zijn er heel andere acrylverven die naar het schijnt – het is niet mijn deskundigheid – veel beter zijn. Het probleem is dus dat deze verf, die olieverf, eraf gehaald moet worden en er dan iets nieuws op geschilderd kan worden. En wat dat nieuwe is? Ja, ik denk dat die kunstenaars, die toyisten, ook een evolutie hebben meegemaakt, en dat hebben ze me wel aangegeven, dat hun prioriteit nu niet meer hier in Nederland ligt, maar in China waar ze enorm veel furore maken. Maar ze zijn natuurlijk wel degelijk bereid, als wij besluiten om daar weer de toyisten mee aan de gang laten gaan, om dat te gaan doen. Ja.

De voorzitter: Oké. De heer Koops? Zonder dat we weer een heel inhoudelijke discussie over de motie gaan doen. Maar even wat verhelderingsvragen, want we komen nog voldoende aan bod. Dus ja...

De heer Koops (D66): Ja nee, wat ik miste in de motie van 50PLUS – en waar ik in de motie van Wakker Emmen duidelijke aanleiding zag om alsnog een motie in te dienen in tweede termijn – miste ik die bij u. Dus zou u alsnog willen reflecteren op de woorden van de wethouder die u maandag hebt gehoord, waarom u alsnog een reden hebt gezien om deze motie in te dienen? Want ik heb het gevoel dat deze motie tot op zekere hoogte al beantwoord is afgelopen maandag.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Jazeker. Destijds hebben zij 15.000 euro gevraagd om samen met een subsidie van én de gemeente én de provincie aan te vragen en daarbij ook een groot deel crowdfunding. Dat hebben ze de tweede keer ook gedaan en dat zou nu dus ook weer moeten. Gezien de prijsstijgingen die er zijn en het feit dat ze dus niet meer door kunnen gaan met die olieverf, moet er een groter bedrag bijeenkomen. Zij hebben toen gezegd of besloten: ja, met die 15.000 euro redden we het al niet eens meer door de prijsstijgingen. En aan de andere kant zouden de toyisten, als ze 70.000 euro – want dat was het doel – bij elkaar zouden krijgen, zelf allemaal gewoon pro Deo, gratis, moeten werken. En daar zijn de toyisten niet voor in, nu ze dus furore in China maken.

De heer Koops (D66): Ik zal verder dan bij de inhoud wegblijven. Maar misschien een vraag van een iets andere orde. Want ik denk dat de Stip door meerdere partijen hier een warm hart wordt toegedragen. We lopen het risico natuurlijk ook, door een motie op deze manier in te dienen – zonder gedegen voorbereiding – dat de raad hem wegstemt. En dat maakt het middel wellicht belangrijker dan het doel. Dus hebt u daar ook over nagedacht wat het zou kunnen betekenen als de motie het nu niet haalt vanwege de manier waarop u indient en niet zozeer over de inhoud van uw verzoek?

De heer Kasteleijn (50PLUS): Oei! Haha!

De voorzitter: U mag er ook wel even over nadenken.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja, eerlijk gezegd heb ik daar geen antwoord op. Nee, het spijt me.

De voorzitter: Het kan nog even, hè? We kunnen het ook behandelen straks en dan kunt u alsnog deze overweging meenemen, dat is helemaal aan u. Meneer De Jonge nog even?

De heer De Jonge (VVD): Ja graag, voorzitter, dank u wel. Ja, want ik wil eigenlijk even terug naar het begin. Want we zijn nu eigenlijk al inhoudelijk bezig. Wat ons betreft mist ook de urgentie hierin en wij hebben volgens mij met z'n allen ook regels afgesproken en ik zie nu een motie voor me liggen waarin wordt gevraagd naar een onderzoek en ook even naar te kijken naar de financiën et cetera. Volgens mij is dat iets wat juist hoort bij een Kaderbrief. Dat hebben we volgens mij met z'n allen afgesproken. Het is niet verboden natuurlijk om een motie in te dienen, maar wat ons betreft is dit ook niet dusdanig urgent. Het staat ook niet in de Begroting zelf benoemd, dus wat ons betreft hoeft dit ook niet op de agenda.

De voorzitter: Oké. Nog meer reacties, voordat we dit punt afronden? Nee.
Dit is een voorstel vanuit één fractie, om de motie toe te voegen aan de beraadslagingen vanmiddag – om precies te zijn. Over de Bomenbuurt hebben we gezegd: dat voegen we toe aan de agenda. Ik kijk even rond voor deze motie. Wat vinden we daarvan? Allereerst meneer Koops.

De heer Koops (D66): Nou, gelet op de antwoorden van de heer Kasteleijn maar ook de inbreng van de VVD, brengen we deze motie nu ook niet in stemming.

De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Wat ons betreft komt die in stemming.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, wat ons betreft komt die ook in stemming.

De voorzitter: Ja. Daarmee hebben we volgens mij een meerderheid om het in ieder geval op de agenda te zetten. Dan kunt u alsnog bij de beraadslagingen daarover uw standpunt inbrengen. Dank u wel, dan voegen we dit toe aan de agenda.
Het is wel saillant: we waren gisteren in Den Haag voor een heuglijke gebeurtenis en aansluitend was er een ordedebat, dus ik sluit even aan bij de woorden van meneer Pruisscher over 'Haagse hysterie'. Nou, zo wil ik het niet noemen, maar daar was een ordedebat en dat ging over zeker twintig onderwerpen. Toen kwam er iemand naar voren en die zei: "Voorzitter, ik wil graag een debat voeren de komende weken, te bepalen door het presidium, over..." En vervolgens kwam er een enorme *potpourri* aan. Twintig verschillende onderwerpen: van landbouw tot stikstof tot aardbevingen tot thoriumcentrales et cetera. En steeds ging het in de besluitvorming zo dat een-voor-een die fracties naar voren kwamen of ze wel of niet steun gaven. Daar was toch nog tot daaraan toe, maar de meeste mensen hebben ook nog wel meer zinnen of ze wel of niets steunden. Dus ging met twintig onderwerpen en dan allerlei Kamerfracties die voorbijkwamen om te zeggen: wel of niet steun. En dan concludeerde de voorzitter of het wel of niet op de agenda van december kwam.
De meeste kwamen op de agenda in december, maar ik dacht: nou, ik hoop dat ze de Eerste Kerstdag, want het was me een *potpourri* en een enorme hoeveelheid agendapunten. Nou, toen kwam ik hier vanochtend en ik dacht: hé, gaan we het op deze manier hier ook doen? Ik zei nog zo links en rechts: 'Goh, ik ben blij dat we dat niet op gemeentelijk niveau hebben.' Er zijn wel gemeenten die dat op deze manier doen en in één keer komen er twee onderwerpen voorbij die we nu gaan toevoegen.
Ik zal de vergadering niet verder ophouden met deze persoonlijke beschouwingen, maar er zijn in ieder geval twee moties toegevoegd aan de agenda, inclusief vier wijzigingen. Die staan als het goed is nu allemaal op iBabs respectievelijk op de openbare website. Mijn voorstel is om even te schorsen. Dat biedt in ieder geval de gelegenheid om alvast eens even in de fractie het erover te hebben. Dat biedt ook het college de gelegenheid om dat te doen. En dan zal ik na de schorsing het college de gelegenheid geven om te reageren op de gewijzigde moties respectievelijk de nieuw ingediende moties. Alsdan kijken we even of we verdergaan in tweede termijn met de beschouwingen vanuit de raad respectievelijk nog met een schorsing aanvullen om daar weer op te reageren. Is dat een goed voorstel? Dan schors ik de vergadering tot kwart over twee. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend.
We hadden een aantal wijzigingen ten aanzien van een motie en een amendement en er waren nog twee nieuwe moties. En voordat we in tweede termijn daar als raad over gaan debatteren, is het

misschien goed om een reactie te krijgen van het college. Even een winstwaarschuwing: het is niet de bedoeling om hele discussies te gaan voeren met het college, het is meer om even op te halen wat het gevoelen van het college is over de nieuwe moties en de bijstellingen waar het gaat om een motie en een amendement. Tegelijkertijd is het aan de raad om daar een oordeel over te vellen en het zou ook kunnen zijn dat u zegt: voordat we de tweede termijn ingaan, wil ik daar als fractie het daar ook nog even over hebben. Dus die mogelijkheid geven we ook. Maar voorkom dat we eerst een hele debatronde krijgen met het college.
Daartoe geef ik eerst de gelegenheid aan wethouder Jakobs. Dat gaat over de nieuwe motie 'Bomenbuurt'. Wethouder Jakobs.

De heer Jakobs (wethouder): Ja, de Bomenbuurt. Maandag, het is al aangegeven, was er een informatieavond. Ik ben ook eerder bij de begrotingsvergadering vertrokken om daar op te halen wat de inwoners voelen. Twee fractieleden van Wakker Emmen zijn er ook geweest. De vraag is: wat is dan exact onze rol in de plannen van de Bomenbuurt? Wij zijn een gesprekspartner uiteraard en wij hebben een toetsende rol in het kader van de haalbaarheid, met daarnaast uitvoering geven aan actueel beleid. En over welk actueel beleid heb ik het dan? Dan heb ik het over het beleid van onze Woonvisie en de prestatieafspraken die wij met diverse corporatie hebben.
Het bord met het logo: daar werd ook nog naar gevraagd. Waarom staat daar 'gemeente Emmen' op dat bord? Nou, wij hebben daar ook een herinrichting van de openbare ruimte en reconstructie van het riool. Dus daarvoor waren wij afgelopen maandag aanwezig. In eerste instantie was het voor de direct aanwonenden van de Bomenbuurt met vanaf zeven uur een uitleg over die rioolconstructie en de herinrichting van de openbare ruimte.
Dan de motie op zich. Nou, daar kan ik wel een aantal antwoorden op geven. Willen we in gesprek? Ja, de gemeente is al geruime tijd in gesprek met Woonservice over de herontwikkeling van de Bomenbuurt. Wij hechten aan een zorgvuldige samenwerking en blijven hierover in gesprek.
De woonwensen van de huidige bewoners: Woonservice brengt de woonwensen van bewoners in kaart via persoonlijke gesprekken, die al gepland staan. Deze input wordt meegenomen bij het verder uitwerken van de plannen.
In hoeverre wenst Woonservice te onderzoeken om aan de wensen van de bewoners tegemoet te komen, passend bij het feit dat de buurt al jarenlang op die manier is opgebouwd? Dan heb ik het over de typologie van de woningen. Wij zullen met Woonservice in gesprek gaan om te kijken hoe we samen met de bewoners tot een zo breed mogelijk gedragen plan kunnen komen. Specifieke wensen worden daarin meegenomen en betrekken we hier uiteraard bij.
'Als laatste 31 december 2025 de raad informeren': zoals gezegd vinden Woonservice en de gemeente Emmen het belangrijk om zorgvuldig met deze ontwikkeling om te gaan. Wij verwachten hier begin 2026 duidelijkheid over te kunnen geven. Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw Kuipers (Wakker Emmen): Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording. U gaf aan dat er een breed draagvlak is. Maar is dat ook specifiek voor die twee-onder-één-kapwoningen?

De heer Jakobs (wethouder): Misschien is dat wat verkeerd geïnterpreteerd. We willen naar een zo breed mogelijk draagvlak. Dat draagvlak is er nu nog niet, dat is me duidelijk geworden tijdens de informatieavond.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ja, voorzitter, voor dat brede draagvlak kan het misschien wenselijk zijn om als gemeente extra financiering toe te voegen om een bepaald woningtype te kunnen realiseren. Onderzoekt het college dat ook in de gesprekken?

De heer Jakobs (wethouder): Als je in onze gemeente kijkt, dan zie je deze woningen, dit type woningen – want we praten over de jaren vijftig en zestig-woningen en begin jaren zeventig – dan staan deze woningen in Barger-Compas, Emmer-Compas, Klazienaveen. Dat is wel een andere woonstichting: dat is van Lefier en die zullen ook een keer op de nominatie staan. Er zijn mogelijkheden. Echter, we moeten daar scherp naar kijken en ook naar dat stukje precedentwerking dat mogelijk in de toekomst dan zal volgen. Maar ja, je kunt dit meenemen.

De voorzitter: Nog meer verhelderingsvragen? Is niet het geval. Die kunt u meenemen in bij de beraadslaging in tweede termijn. Dank u wel, wethouder. Dan ga ik naar mevrouw Keen met de reactie op de motie van 50PLUS over de toekomst van de Stip, de mooie gekleurde gasbol. Wethouder Keen.

Mevrouw Keen (wethouder): Eigenlijk slaat mijn reactie aan bij de reactie die ik ook al eerder hoorde van meneer Koops. Die sluit helemaal aan bij de reactie die ik u maandag ook al heb aangegeven, namelijk dat ik niet voornemens ben om hier zelf een actieve rol in te spelen. Ik vind dat geldt, net zoals iedere andere stichting die een wens heeft of een partij die een wens heeft op cultureel gebied, dat men daarvoor een aanvraag mag doen. En dan gaan wij die beoordelen. Dus ik ontraad deze motie daarom.

De heer Kasteleijn (50PLUS): De Stip is een heel belangrijke plek, is een plek waar wij ons kunnen manifesteren. Maar gehoord de reacties vanuit de raad zal ik de motie intrekken. Ik heb ook reacties gehoord nu net, die een heel andere invulling zouden kunnen geven aan de Stip: allerlei projecties weet-ik-veel wat ze allemaal hebben bedacht. Dus ik trek de motie in om wat verder en wat dieper na te denken over deze mogelijkheden, die er zeker zijn. En ik zal hier zeker op terugkomen.

De voorzitter: Dank u wel. U hebt het recht om een motie in te dienen, u hebt het recht om een motie terug te trekken. Dat betekent dat motie 13 van de agenda wordt gehaald.

Meneer Wittendorp (CDA): Ik ben het helemaal met u eens dat iedereen het recht heeft om een motie in te dienen en in te trekken. Maar er wordt ons wel gevraagd om iets voor te bereiden en wij krijgen niet de mogelijkheid om daar nog iets over te zeggen. Dus ja, ik voel een beetje alsof ik mijn tijd heb zitten verdoen.

De voorzitter: Ja, ik snap wat u bedoelt. Het is sowieso goed om dat bij de evaluatie ook terug te laten komen. Dat kan zowel in het presidium als binnenkort ook in het overleg van de fractievoorzitters. Dan kunnen we het ook over dit punt hebben.
Ik kijk even rond, ook even in het verlengde van de opmerking van de heer Wittendorp. Gaan wij zo door in de tweede termijn? Of is er behoefte aan een schorsing? Meneer De Jonge.

De heer De Jonge (VVD): U gaf volgens mij net in uw woordvoering aan dat de collegeleden ook terug zouden komen op de gewijzigde moties en amendementen. Ik zie de wethouder opspringen en volgens mij hebt u zelf ook nog een motie daarbij.

De voorzitter: O, sorry, u hebt gelijk, ik maak een omissie. Ja. Ik zal zometeen de heer Bos nog de gelegenheid geven om te reageren om de vier wijzigingen nog even door te nemen. Dat hadden we inderdaad zo afgesproken. U hebt helemaal gelijk. Alsdan kom ik terug bij u met de vraag: gaan we in één keer door of gaan we schorsen? Wethouder Bos.

De heer J. Bos (wethouder): Ik wil even vanuit financieel-technisch oogpunt reageren op de wijzigingen. Er is een tweetal zaken: amendement 2 gaat over boa's en motie 5 gaat ook over boa's. Daar ga ik inhoudelijk niet op in, want die is inhoudelijk niet veranderd – daar komen we in de tweede termijn wel op terug in de beantwoording van het college als daar vragen over zijn. Er die zijn er.
Maar even vanuit financieel oogpunt: amendement 2. Daarin wordt in feite geen dekking aangegeven. Daar staat: *'het college op te dragen met een voorstel te komen voor structurele en duurzame dekking'*. Vanuit financieel oogpunt, zou ik zeggen: nee, dan ontraad ik hem vanuit financiën, omdat er geen dekking is aangegeven.
En dan kom ik bij motie 5, motie 'Uitbreiding boa-capaciteit'. Daar is iets soortgelijks aan de hand, daar wordt een dekking gegeven voor het eerste jaar, vanuit de algemene reserve. En ook daar wordt aangegeven voor de jaren daarna 'te zoeken naar structurele dekking'. Maar in feite is daar hetzelfde: een structurele uitgave en hier zit dan een incidentele dekking bij, terwijl er bij dat amendement helemaal geen dekking was. Dus ook vanuit financieel-technisch oogpunt ontraad ik dat. Of er moet in de vergadering nog wel een financieel dekkingsvoorstel komen.

Dan kom ik bij amendement 3: dat is ook gewijzigd, ‘Pilot fonds veilig en welkom in de openbare ruimte’. Daar was een dekking die ik afgeraden heb, het Calamiteitenfonds. Maar deze dekking vanuit de algemene reserve is mogelijk. Maar dit is een incidenteel fonds met een incidentele dekking. Dus dat was het even vanuit financieel-technisch oogpunt over die drie wijzigingen.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Het gaat over amendement 3, even los van het doel en de inhoud van het amendement. Want er wordt gevraagd om er twee ton voor uit te trekken, maar mijn vraag is eigenlijk: kan het amendement ook worden uitgevoerd binnen de bestaande budgetten?

De heer J. Bos (wethouder): Voorzitter, dit hoort eigenlijk bij een andere portefeuille. Maar aangezien het college wel met elkaar overlegt, wil ik daar wel antwoord op geven. In die zin is hij overbodig. Want we hebben budgetten om dit soort dingen uit te voeren en dat doen we ook. Daar kan dit prima in meegenomen worden. We hebben voldoende reserves. Bij het onderhoud zit er nog wel wat achterstand waarvan we zeggen: het budget is er wel. Dus vanuit inhoudelijk oogpunt is er niks mis mee. Maar het is niet nodig, we hebben voldoende ruimte in onze budgetten om – als we iets tegenkomen waarvan wij denken: hé, dat moet opgepakt worden in het kader van veiligheid – dat mee te kunnen nemen. Dus die ruimte is er wel.

De voorzitter: Nog andere vragen naar aanleiding van de financieel-technische beschouwing van de wethouder financiën? Is niet het geval. Dank u wel, wethouder, en excuses dat ik u net even vergat, maar dit is een belangrijke toevoeging.
Kom ik even terug bij mijn vraag: kunnen we zo door naar de tweede termijn of is er behoefte aan een schorsing? De heer De Jonge?

De heer De Jonge (VVD): Ja sorry, voorzitter. U hebt zelf ook als portefeuillehouder volgens mij ook moties die gewijzigd zijn. Gaat u daar ook nog op reageren?

De voorzitter: Nee, we houden het even bij deze financieel-technische beschouwingen.

De heer De Jonge (VVD): Dat bevreemdt me enigszins, omdat u hebt aangegeven dat alle collegeleden zouden terugkomen op de gewijzigde moties en eventuele amendementen. En dan doet u dit als portefeuillehouder zelf niet.

De voorzitter: Nou nee, we hebben even voorafgaand zo overlegd – de wethouder zei het net ook: ‘we hebben weleens overleg met elkaar’ – dat we het nu even bij een financieel-technische beschouwing houden. En in de volle breedte zullen we daar straks in de tweede termijn nog even inhoudelijk op ingaan. Dit was eigenlijk een tussenreactie op de voorstellen die er liggen.
Is er behoefte aan een schorsing? Meneer Koops? Even behoefte aan een schorsing? Ja? Als er eentje behoefte heeft aan een schorsing, dan doen we dat. Hoe lang ongeveer? Tien minuutjes? Vijf minuutjes, hoor ik? Oké, schors ik de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering.
Even voor de volledigheid: alvorens ik de fractie van Wakker Emmen de gelegenheid geef om in tweede termijn te reageren. Ik zei: er is een aantal amendementen en moties en die hebben we even wat geïnventariseerd. Toen kwamen er wat veranderingen, onder andere het terugtrekken van de motie 13. Zijn er dan nog andere wijzigingsvoorstellen in de aanloop naar de tweede termijn? Meneer Bosma.

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Amendement 2 ‘Van risico naar rendement’ wordt door ons ingetrokken. Dat komt eigenlijk omdat de motie van de VVD bijna hetzelfde is en ja, daarom trekken wij deze in.

De voorzitter: Oké, dus amendement 2 wordt ingetrokken, dank u wel.

Nog andere wijzigingen? Meneer Koops?

De heer Koops (D66): Nou, na de bijdragen van afgelopen maandag was ik eerlijk gezegd nog in de veronderstelling dat ons voorstel meerwaarde had. Maar naar ik nu begrijp, kan wat wij beogen, al worden gedekt uit de bestaande middelen. Dus onder voorwaarde van de toezegging van de wethouder dat deze ingrepen voor komend jaar ook daadwerkelijk uitgevoerd zullen worden – bijvoorbeeld dat dit aan het einde van het jaar zal worden teruggekoppeld – en dat er bij het toch ontbreken van middelen met een voorstel om de raad zal worden gestapt, zal ik die motie nog vóór de stemming nog intrekken.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Het gaat om amendement 3 – om precies te zijn. U had het over een motie dan, maar... Ja. Oké. En wou u die toezegging nu of zegt u: ik wacht even het antwoord af in de tweede termijn?

De heer Koops (D66): Ja, om te voorkomen dat we weer heen en weer gaan: wat mij betreft kunnen we gewoon beginnen met de tweede bijdrage. Maar dat is even aan de rest van de raad ook. Wat mij betreft kunnen we gewoon van start.

De voorzitter: Ja, maar blijft dit amendement dan staan? Het blijft staan en op termijn overweegt u om het in te trekken: zo bedoelt u het? Oké. Het blijft staan, maar als er een toezegging van de wethouder komt, dan wordt het alsnog ingetrokken vóór de stemming. Dat is het uiterlijke moment aan het einde.
Ik durf het haast niet te vragen: is daarmee de verzameling compleet? Ik zei al: mijn repetitie in Den Haag was toch goed. Ja. We zijn een uur bezig zo'n beetje met ordevoorstellen en toelichtingen. Maar allemaal belangrijk en dat allemaal voor een goede vergadering over een belangrijk thema en dat is de Begroting 2026 met alle amendementen en moties die er zijn.
Ik vraag nu u aller aandacht voor de tweede termijn en ik geef het woord aan de heer Hoogenberg. Meneer Hoogenberg, u hebt vijf minuten het woord, exclusief interrupties.

Tweede termijn
De heer Hoogenberg (Wakker Emmen): Voorzitter, allereerst dank aan het college voor de beantwoording in eerste termijn. Wakker Emmen had een aantal vragen of soms opmerkingen: die zijn met de beantwoording bijna allemaal geheel aan de orde gekomen en ook vaak tot tevredenheid. Dank ook aan de andere partijen voor hun inbreng en vragen: die geven soms ook nog extra verdieping en informatie. Overigens ook al dank voor het intrekken van een aantal amendementen. Ik ben ook benieuwd naar het vervolg voor vandaag.
En toch moet mij nog even iets van het hart, voorzitter. En dat was toch een beetje ongemakkelijk gevoel deze week dat we overhielden bij de discussie en bij de vragen van de VVD en ook over het politiebureau in Klazienaveen. Als ik eerlijk moet zijn, voorzitter: uw antwoord kwam enigszins korzelig bij ons over. Dat gevoel kan natuurlijk ook het gevolg zijn van een lange dag, de maandag, en ook mijn perceptie. Daarom heb ik inhoudelijk toch nog even gekeken naar wat we toen hebben afgesproken in de motie en de brieven van die datum. De aangenomen motie was – en dat doe ik nog even heel erg kort – over het politiebureau in Klazienaveen: 'een politiebureau, mits dit toegankelijk is voor inwoners en dat u zich hiervoor hard zou maken'. En dat hebt u ook gedaan, dank daarvoor.
Het heeft geresulteerd in de brief van 15 november 2023 waarin staat dat er een gesprek komt met de korpschef – en ik citeer: *'(...) een zogenoemde politiepost, klein in de praktijk. Dit is een politievestiging met enkele vaste werkplekken waar ook bezoek op afspraak kan plaatsvinden.'* En verder: *'(...) waarvoor op adequate en herkenbare wijze kan worden voorzien in politiezorg.'* Uit uw beantwoording maandag begrijp ik echter dat u niet weet wat ze binnen doen – ongetwijfeld hard werken – en dat het echter niet open is voor inwoners, zelfs niet voor een afspraak.
Dat het niet altijd open is, dat snappen wij. Het meeste politiewerk moet immers vooral op straat plaatsvinden. We horen wel graag nog van u of het nou de bedoeling dat het functioneert als werkplek alleen – waar ze hun laptop neer kunnen zetten zeg maar – of dat het ook voor de inwoners is, want daar gaat het natuurlijk om. En veel ging het maandag verder over veiligheid, en daarmee onlosmakelijk verbonden, de handhaving. Van boa's tot veiligheidsrisicogebieden. Daar hebben wij

zelf al bij de eerste termijn ook aandacht voor gevraagd, met name voor de handhaving. We denken dat er ook vandaag weer over gesproken zal worden en we wachten verder de discussie bij de moties ook af.
Is daarmee deze discussie over die veiligheid ook afgelopen? Nee, wat ons betreft niet. Het onderwerp 'veiligheid en handhaving' in het algemeen blijft voor ons zeer belangrijk. En ik kan u nu al verklappen dat het voor Wakker Emmen ook in de komende raadsperiode hoog op de agenda zal blijven, waarbij wij open zullen staan voor alle meningen en ideeën die de veiligheid kunnen bevorderen.
Misschien is het niet helemaal passend bij de Begroting vandaag, waarbij we vooruitkijken immers, maar omdat het de laatste Begroting is met deze samenstelling van raad en college, toch wat korte opmerkingen over de afgelopen jaren. Er zijn wat ons betreft mooie resultaten bereikt of er is een start mee gemaakt. Denk daarbij aan Greenwise Campus, de Nedersaksenlijn, de Angelslo Academy of het Geldloket. En ook verder tastbare zaken als nieuwe schoolgebouwen in bijvoorbeeld Klazienaveen, Emmerhout en de Delftlanden, de aanleg van kunstgrasvelden in Erica, Weiteveen, bij DZOH en Bargeres en de openstelling van het gemeentehuis op zaterdag. En ook hebben we feest gevierd bij grote evenementen; denk daarbij aan Koningsdag. En dat alles ook nog, voorzitter, terwijl de cijfers steeds sluitend waren ondanks 'het ravijn' en dat met een beperkte extra bijdrage van de bewoners. Zo is de OZB gelijkgebleven en mede daardoor is het voor onze inwoners ten opzichte van andere gemeenten steeds goedkoper geworden. En dat is een mooie zaak.
Natuurlijk hebben we nog wel een paar maanden te gaan. Maar ik kan wel zeggen – en ik verwacht dat het goedkomt, even afwachten wat er vanavond nog verder komt – dat het voor mij, en de anderen, in de eerste bijna vier jaar in de raad – dat ik ze tot nu toe politiek als prettig heb ervaren. Er was een fijne wisselwerking met het college, de griffie, de ambtenaren en ook, dank daarvoor, de collega-raads-leden, ondanks de tegenstellingen die we soms hebben. Dank daarvoor. En voordat u denkt dat dit een afscheidsspeech is: het smaakt naar meer!
Dan terug naar de Begroting en dan kom ik bijna tot een afsluiting. We wachten verder de meningen en beraadslagingen af voordat we een definitief oordeel hebben over de moties en de amendementen. Bij twee moties zullen we zeker voor stemmen.
Voorzitter, afrondend. Bij de Kaderbrief heb ik afgesloten met een drietal oproepen en dat waren: zorg voor een realistische Begroting – en die is er wat ons betreft –, zorg voor voldoende capaciteit – en daar wordt aan gewerkt – en zorg ook voor keuzes die onze ambities waarmaken – en die keuzes worden gemaakt. Algemene conclusie: Wakker Emmen is tevreden met deze realistische en toch ambitieuze Begroting. Tot zover, voorzitter.

Mevrouw Louwes (PvdA): We hebben maandag met elkaar de trein in beweging gezet. Vandaag rijden we een stukje verder. Niet om terug te kijken, maar om te zien of iedereen nog aan boord is. Want dat is waar het ons om gaat: niemand mag op het perron achterblijven. Dat betekent dat we onderweg oog houden voor wie de aansluiting dreigt te missen. Voor de Partij van de Arbeid Emmen is bestaanszekerheid zeker geen eindstation, maar een doorlopend traject.
Van wonen tot werk, van zorg tot cultuur: het is afgelopen maandag allemaal aan bod gekomen. De Begroting is een van de belangrijkste documenten die wij als raad bespreken, omdat het alles raakt. Wat wij als Partij van de Arbeid Emmen proberen met zo'n allesomvattend document, is het grote plaatje te zien. Als je uitzoomt op dat plaatje, zie je dat je niet zomaar aan alle knoppen kunt draaien. Want elke wijziging heeft effect en soms op plekken waar je dat niet wilt. Politieke keuzes moeten dus altijd zorgvuldig worden gemaakt en niet elke politieke keuze zal politiek breedgedragen worden.
Toch ziet onze fractie in elk geval één overkoepelende wens waar alle partijen prioriteit aan geven en dat is de versnelling van de woningbouw. Ondanks dat ik de eerste begrotingsdag niet over wil doen, is dit onderwerp te belangrijk om niet nog een keer te noemen. Het bouwen voor jong en oud naar behoefte in alle dorpen en wijken is voor ons een zeer belangrijk onderwerp en de bodem onder bestaanszekerheid. Mijn fractie is in ieder geval blij dat wethouder Jakobs heeft toegezegd dat hij de Nota Aanpak Woningbouwopgave snel gereed heeft. Een dak boven je hoofd is meer dan onderdak. Het is warmte en een gevoel dat je ergens thuishoort.
In Veenoord voelen bewoners zich niet gehoord, terwijl hun thuis op het spel staat. Daarom dienen wij samen met Wakker Emmen de motie 'Bomenbuurt' in omdat de sloopkogel niet alleen muren breekt, maar ook vertrouwen en bestaanszekerheid.

Tegelijkertijd gaat wonen ook over veiligheid. Mag ik in dat kader nog een keer de aandacht vragen voor onze motie om met een aanpak te komen voor het herkennen en mogelijk tegengaan van geweld achter de voordeur en femicide? In het verlengde daarvan ligt ook de motie van D66 en deze zullen wij zeker steunen.
En dan, voorzitter, lazen wij vanochtend in het nieuws het voorstel van Menzis om het eigen risico voor mensen met een laag inkomen te schrappen. Is het college hiervan op de hoogte? En zo ja, zou het college eens kunnen verkennen wat een dergelijk voorstel voor Emmen kan betekenen?
Het ging maandag ook veel over jeugdzorg. Het is zo'n knop waar je maar moeilijk aan kunt draaien, omdat de effecten onvoorspelbaar zijn. De ambitie van de wethouder om dit grondig te hervormen, vinden wij wat dat betreft spannend, ook in het licht van eerdere pogingen om de kosten voor de jeugdzorg te beteugelen, waarbij de dienstverlening zelf overeind blijft. Wij zien de druk, wij zien de wachtlijsten, wij zien ook de financiële tekorten. Maar wij hebben ook vertrouwen in de richting die is ingezet door de wethouder. De toezegging van regelmatige updates waarderen wij zeer: juist bij dit onderwerp is openheid cruciaal. Tegelijkertijd lijkt het ons ook goed om de ogen en oren open te houden en te zien wat er in de rest van het land gebeurt. Veendam blijkt een goede werkwijze te hebben ontwikkeld. Daar zijn nagenoeg geen wachtlijsten meer en financieel is het daar ook op orde. Kent de wethouder de aanpak van Veendam?
Het antwoord op de vragen over het behoud van cultureel erfgoed stemt de Partij van de Arbeid tevreden. Er wordt verbinding gezocht met buurtinitiatieven: dat is ons uit het hart gegrepen.
Verbinding is zo'n gemakkelijke term die te pas en te onpas wordt gebruikt, maar feit is dat het wel dé manier is om partijen met elkaar te laten samenwerken: inwoners, bedrijven, kennisinstituten en gemeenten. Mogen we dit een Greenwise-denken noemen?
Dan nog één keer de vergelijking met de trein – en dat was hem dan ook, hè? Soms gaat het niet om nieuwe trajecten, maar om goed onderhoud van de bestaande sporen die je aan elkaar kunt knopen, zodat er nieuwe routes ontstaan. Dat geldt letterlijk voor onze infrastructuur, inclusief de Nedersaksenlijn en stroomknooppunten, maar dan ook voor sociale voorzieningen. De trein rijdt. Wij denken nog aan het hoogspanningsstation bij Veenoord en concluderen dat nog niet alle seinen op groen staan. Er zal hier en daar écht nog weleens een wisselstoring optreden, maar de koers van het grote plaatje is goed. Laten we dat vasthouden, maar ook zo nu en dan achterom kijken om te zien of iedereen nog aan boord is.
En we wachten de beraadslagingen verder af en komen bij de stemming terug op de amendementen en de moties.

De heer Wittendorp (CDA): Wij willen graag beginnen door even in te gaan op de moties en de amendementen. Als we ze niet benoemen, betekent dat dat wij het standpunt van het college volgen.
Ik begin met amendement 1, 'Structurele middelen voor de citymarketing' van de VVD. Ja, alleen als je citymarketing voor meerdere jaren doet, heeft het zin om er überhaupt mee te beginnen. Wij hebben begrepen dat hier ook nog een collegebesluit aan ten grondslag ligt om ons hier toch wel minimaal vier jaar voor in te zetten. Wij zien hier wel wat in en als dekking kunnen wij ons heel goed voorstellen dat voor 2028 en 2029 de stelpost van die 1,65 miljoen komt. Daar gaan wij zeker wel voor stemmen.
Dan motie 4 en 5, ook van de VVD, 'Veiligheidsrisicogebied' en 'Uitbreiding boa's': wij zijn het helemaal eens met de constateringen en overwegingen. Wij vinden ook dat hier echt iets moet gebeuren. Maar ten aanzien van het dictum volgen wij echt het college, zoals de burgemeester het ook heeft toegelicht en verwoord.

De heer De Jonge (VVD): Ja, de voorzitter lette niet op, dus...

De heer Wittendorp (CDA): Ja, dan ga ik maar door. Ik hoop dat de tijd wél stilstaat.

De voorzitter: Nee, hij loopt gewoon door. Ik zie de seconden wegtikken: 15, 16, 17... De heer De Jonge. Ja.

De heer De Jonge (VVD): Ja, de heer Wittendorp van het CDA gaf aan, het college te volgen. Betekent dat voor allebei de moties? Want daar hoor ik u niet over.

De heer Wittendorp (CDA): Voorzitter, dat gaat over beide moties. De eerste motie ging over een doodlopende straat – om het zo maar even kort te zeggen. Dat was het veiligheidsrisicogebied: daar zijn de mogelijkheden er eigenlijk niet. En van de boa-capaciteit hebben we begrepen dat in december of januari er een voorstel komt en dat vinden wij ook voldoende.
Ga ik verder. Dan gaat het in motie 8 van Hart voor Emmen over bouwen, gaat het over de evaluatie van de welstand. Ja, wij zijn wel voor het versnellen in de woningbouw. Mevrouw Louwes van de Partij van de Arbeid had het daar net ook over. Eigenlijk zijn wij ook wel benieuwd naar de evaluatie van de welstand. Wij kunnen ons wel vinden in het dictum eigenlijk. Prima! Kijk, de titel en de constateringen en overwegingen: daar rommelt het nog wel wat. Dus als daar nog wat aan gesleuteld kan worden, dan kunnen wij wel voor stemmen. En dan nog een suggestie: om het onderzoek uit te laten voeren door de Rekenkamer, dan laten we onze organisatie hier niet verder mee belasten.
Dan de Bomenbuurt, motie 12. Ja, ten eerste: toch goed dat er extra woningen bijkomen in het plan. Dat wordt misschien even vergeten, maar we gaan wel van 62 naar 80 woningen. Dat is in ieder geval goed. Alleen, het proces: ja, dat verdient niet de schoonheidsprijs. Je moet altijd eerst inventariseren, dan plannen maken en dit is niet de goede manier.
Dan het verhaal met de gemeentelogo's inzake de rioolvernieuwing en het herinrichten van de openbare ruimte: dat snappen wij wel. Maar wij vinden toch dat je het signaal afgeeft dat je achter deze plannen staat. Er is ook aangegeven dat er langzaam is opgetrokken. Moet je dan niet eens aan de bel trekken of een balletje opgooien over participatie? Dus ik denk dat ons standpunt in de motie daar wel helder over is.
Afsluitend met de reflecties op de motie 'Bibob-toets als standaard'. Wij zijn blij met de uitgesproken steun van het college. Er zijn schrijnende voorbeelden van inwoners die zogenaamd 'zorg' krijgen van zogenaamde 'zorgaanbieders'. Wij vinden het heel belangrijk dat alleen bedrijven en mensen werkzaam zijn die ook zorg voor de zorg hebben. Aan de voorkant moeten we zorgen dat zorgfraudeurs geen kans krijgen in de jeugdzorg of de maatschappelijke ondersteuning. Want de kwaliteit van de zorg moet vooropstaan. En inschatten hoeveel geld het is en of je erop kunt besparen, blijft natuurlijk moeilijk, maar wij gaan wel uit van een substantiële besparing en wij hopen op een brede steun vanuit de raad.
Voorzitter, ten slotte, zou ik bijna zeggen. Wij hebben deze begrotingsvergadering anders ingestoken dan andere jaren: minder algemene beschouwingen en een meer financiële insteek. Natuurlijk zijn er verbeterpunten in de opzet van de Kaderbrief en Begroting, maar onze complimenten en dank aan het college en alle mensen die aan deze Begroting hebben gewerkt.
In onze eerste termijn van afgelopen maandag hebben we het met name over financiën gehad. Wij vinden het belangrijk om keuzes te maken, want we kunnen namelijk niet alles doen en zeker niet alles tegelijk. Daarnaast hebben we het over jeugdzorg gehad en dat hebben wij gedaan omdat wij daar heel grote financiële risico's zien. We willen toch wel aangeven dat preventie voor het CDA daarbij wel het sleutelwoord is. En we hebben het over jeugdzorg, omdat wij onze jeugd belangrijk vinden. Want een gezonde jeugd is de basis voor een gezonde gemeente.
Daarom vinden wij ook die Greenwise Campus zo belangrijk. We willen als gemeente een schaalsprong en een gemeente met 120.000 inwoners worden. Wij denken dat de Greenwise Campus daar een essentiële rol in kan spelen. Ja, en ook een gasbol kan daar misschien wel een essentiële rol in spelen. Ik zie het wel voor me: een mooie blauw gasbol in de open lucht. Maar hoe fantastisch zou het ook zijn als dat in een heel grote hal staan waar allemaal publiek is en al dan niet met een kunstwerk. Nou, ik zie daar wel mogelijkheden.
Genoeg gefantaseerd! Blijft wel even een vraag over, want een vraag aan het college: is er ook een soort *roadmap* in het verhaal van de Greenwise Campus? Want wij willen eigenlijk wel weten wanneer van wie nou een investering wordt verwacht. Wat ons betreft trekken wij er gewoon vele miljoenen voor uit. Laten we gewoon zorgen dat het aangejaagd wordt, want wij nemen de Greenwise Campus zeer serieus.
Ik praat nog een paar seconden door en dan ben ik precies binnen de tijd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, dat hadden we gezien. Een *roadmap*: ja. Of een routekaart. Dan gaan we naar de fractie van de VVD en ik geef het woord aan de heer De Jonge.

De heer De Jonge (VVD): Het voordeel van dat er twee dagen tussen de eerste en tweede termijn zitten, is dat je zelf even een reflectie kunt doen en daarnaast even rustig een aantal zaken terug kunt kijken van wat er nu precies is gezegd. En daarnaast helpt soms een aantal telefoontjes daar ook wel bij.
Laat ik dan beginnen met de motie 'Uitbreiding boa's'. Zoals ik al aangaf: deze hebben wij in lijn met het debat dat maandag is gevoerd, aangepast. Daarnaast geven het benchmarkonderzoek en de richtlijnen van de VNG duidelijk aan dat we over te weinig capaciteit beschikken. Wij zeggen nogmaals: laten we geen kostbare tijd verliezen door nog een paar maanden te wachten. We hebben net ook van de wethouder financiën natuurlijk gehoord dat het college ook zelf met een dekking komt et cetera. Alleen, wij hebben gedacht: wij gaan nú de snelheid erop zetten. Voor het eerste hebben wij ook de dekking gezocht binnen deze Begroting en het college zou al met een dekking komen, ook voor de overige jaren. Dus wat dat betreft zitten we denk ik wel in dezelfde lijn. Maar misschien kan de burgemeester zich daar ook in vinden en kan hij dat straks ook aangeven bij ons. In ieder geval, de aangepaste motie geef ik nog even aan de griffier. Die wordt ook mede ingediend door de SP.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ik zoek dan eigenlijk naar de snelheid die u wilt tussen nu en het voorstel dat het college dan begin volgend jaar inlevert. Daar zit dan twee, drie maanden tussen misschien. Maar verwacht u dat we met het aannemen van zo'n soort motie ineens een blik boa's opentrekken? Hoe moet ik dat zien?

De heer De Jonge (VVD): Nou, als er een blik boa's was, dan zouden we dat sowieso opentrekken natuurlijk. Maar goed, wat ik heb begrepen, is dat dat voorstel waarschijnlijk in februari onze kant op gaat komen. Nou, dan moeten we het daar met z'n allen over hebben en dan moet het nog uitgewerkt worden. Dus wat u zegt: 'twee, drie maanden'? Ja, er kan ook wel een halfjaar of jaar overheen gaan. Laten we gewoon dan voor het eerste jaar in ieder geval direct zorgen dat we ermee aan de slag kunnen, dat we kunnen gaan werven en dat we eventueel boa's aan kunnen nemen. Dat is onze intentie in ieder geval met deze motie. Nog niet overtuigd? Maar goed, dat is aan de heer Pruisscher zelf, natuurlijk.
Dan ga ik verder als het mag, voorzitter. Het veiligheidsrisicogebied. Ik kom toch even terug op de PvdA, want die had het over een trein die op het station aankomt en op het perron. Maar goed, dan moet het perron natuurlijk wel veilig zijn en het stationsgebied ook. De burgemeester gaf in zijn eerste termijn aan, de motie af te raden mede door het overleg dat hij die ochtend had met de Officier van Justitie. Daarnaast, heb ik even goed teruggeluisterd, gaf de burgemeester aan dat hij nog wel andere suggesties had voor het stationsgebied om dit veiliger te maken. We horen daarom ook graag in de tweede termijn van de burgemeester wélke suggesties hij dan nog precies heeft. Want, voorzitter, de VVD heeft de afgelopen jaren meerdere ideeën naar voren gebracht om de veiligheid te vergroten in het stationsgebied. Wij hebben gevraagd om meer toezicht, bijvoorbeeld 24-uurstoezicht, we hebben gevraagd om een permanente boa-post en alle suggesties werden van tafel geveegd. Dus we horen nu graag welke suggesties er nog over zijn.
En de incidenten en het trammelant bleven en blijven maar toenemen in het stationsgebied. Voorzitter, niet alleen voor ons, maar ook voor de reizigers en de bewoners van dat gebied is de maat vol. Daarom zijn we ook blij dat FNV Streekvervoer contact met ons heeft opgenomen naar aanleiding van een artikel in het Dagblad van het Noorden en zich volledig kan vinden in datgene wat wij hebben gesteld. En daarom laten we de motie ook gewoon in stemming komen. Als het daadwerkelijk niet kan, dan verwachten wij een heel duidelijke brief, mede ook vanuit de Officier van Justitie, waarom het dan ook niet kan.
Voorzitter, dan citymarketing. Ons amendement om de citymarketing voor minimaal vier jaar vast te leggen, is niet alleen gebaseerd op de nota, nog geen maand geleden vastgesteld met de langetermijnvisie van het college. Maar ook op de noodzaak van continuïteit en duurzame effecten in de uitvoering. Het zwabberende beleid van de afgelopen jaren, het einde van Emmen Maakt Mee, de herontwikkeling van Ontdek Emmen en het falen van Emmen Onder Nul en daarbij de huisvesting en bijkomende kosten, laten zien dat het zo echt niet langer kan. Tijdens Koningsdag ontbrak elke vorm van citymarketing om onze gemeente optimaal op de kaart te zetten en te blijven zetten. Een gemiste kans van formaat en eigenlijk pure kapitaalvernietiging. Als we de komende jaren honderden miljoenen investeren in de Greenwise Campus, de Sportcampus en de Nedersaksenlijn, dan moeten we

de citymarketing goed op orde hebben. Daarom wil de VVD dit ook voor de jaren 2028 en 2029 vastgelegd hebben, conform het citymarketingplan van 15 oktober jongstleden. Heb vertrouwen in de toekomst!

De heer Koops (D66): Ja, ik kan u heel ver volgen met uw betoog over citymarketing. Ik heb de wethouder afgelopen maandág ook horen zeggen: door je nu niet vast te leggen, geeft het ook ruimte om over twee jaar wellicht meer budget toe te kennen of op een andere manier. Zou u daar ook nog op willen reflecteren?

De heer De Jonge (VVD): Daar wil ik zeker op reflecteren. Kijk, als de wethouder dan komt en zegt: wij moeten extra gelden hebben, dan kan hij ons waarschijnlijk wel aan zijn zijde vinden. Alleen, als je nu voor twee jaar iets gaat doen en je gaat dan evalueren en je zegt: misschien moeten we minder doen of we gaan het niet meer doen, dan is het ook allemaal weggegooid geld. Citymarketing is wel iets van de lange termijn. Dus vandaar ook dat we dit hebben voorgesteld.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Ik zat even te denken: zegt u dat wel goed? Maar volgens mij hebt u gezegd: 'Koningsdag was kapitaalvernietiging omdat er geen citymarketingbeleid was.' Nou, volgens mij was Koningsdag, als je het hebt over citymarketing en hoe je de regio maar ook de gemeente Emmen promoot, denk ik wel een schoolvoorbeeld van hoe het kan. Dus zegt u nu écht: Koningsdag is kapitaalvernietiging omdat er geen citymarketing was? Want het komt over als dat u zegt dat het weggegooid geld was.

De heer De Jonge (VVD): Nee, ik doelde er niet op dat Koningsdag het weggegooide geld is. Ik doelde meer op de citymarketing, de projecten die we toen nog hadden. En als je daarnaar gaat kijken, dan is het geld dat we daarin hebben geïnvesteerd, in ieder geval weggegooid geld.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Ja, ik vind dat wel een wat vreemde benadering. Kijk, want als je het hebt over evenementen of op het moment dat je de gemeente goed in beeld brengt, dan is ook dat toch een vorm van citymarketing? Het gaat er toch niet alleen maar om dat je een bepaald beeldmerk, dat je een bepaalde boodschap hebt? Het gaat er ook om dat je op andere manieren de gemeente Emmen en de plaats in de regio goed in beeld kunt brengen en wat hier te doen is, wat hier te beleven is, hoe het wonen en het recreëren hier is? Dus ik vind het wat kort door de bocht als u zegt dat, omdat er geen citymarketingbeleid is en daar geen invulling aan wordt gegeven, we dat niet zouden kunnen doen. Want ik denk dat, ondanks dat het er niet is geweest, we best veel hebben kunnen doen om de regio en Emmen op de kaart te zetten.

De heer De Jonge (VVD): Dat ben ik ook helemaal met de heer Van der Weide eens. Alleen, als we een goede citymarketing hadden gehad, hadden we het nog beter weg kunnen zetten.

De voorzitter: U hebt nog ongeveer een minuutje.

De heer De Jonge (VVD): Ik heb nog ongeveer een minuutje. Nou, dan ga ik nog kort op een paar zaken in.
Als eerste het amendement over de femicide van de PvdA. Nou, daar kun je natuurlijk nooit op tegen zijn. Maar los van wat het woord 'femicide' betekent: er worden gerust natuurlijk genoeg mannen mishandeld achter de voordeur, dus daar moeten we ook rekening mee houden. Ik zag niet dat bij mij gebeurt, natuurlijk, maar ik wil u nog een suggestie meegeven. Ik heb onze staatssecretaris onlangs hier in Emmen gesproken, Arno Rutte, en die is ook bereid om in het komend voorjaar hiernaartoe komen om daar een avond over femicide over te hebben. Dus als u daarbij zou willen aansluiten, dan kunnen wij ons daar waarschijnlijk wel gezamenlijk in gaan vinden.

Mevrouw Louwes (PvdA): Nou, die uitnodiging nemen wij graag aan.

De heer De Jonge (VVD): Dan gaan we dat gezellig onder een bakje koffie doen.

Dan de Bomenbuurt, de nieuwe motie. We snappen de strekking van de motie ook helemaal. Wij hebben er ook vaker gehamerd op de communicatie en participatie met de bewoners, dat die ook zeer belangrijk is. Alleen, waar we wel wat mee zitten, is de financiële onderbouwing als het ware en met name van de Stichting Woonservice, of we daar dan ook in meegenomen kunnen worden. Ik hoorde natuurlijk wel wat de heer Pruisscher ook zei: misschien kan de gemeente daar ook in meefinancieren. Alleen ja, wij vinden een beetje lastig om te zeggen: hoe zit het nu met de financiële middelen voor Woonservice om dat ook daadwerkelijk aan te passen et cetera. Maar we zullen de motie in ieder geval wel gaan steunen.
En het laatste stukje ging over de gasbol, een stukje oud ijzer waar we het niet meer over hoeven te hebben. [Geroezemoes in de raadszaal.]

De voorzitter: Nee, meneer Kasteleijn laat zich niet uit de tent lokken. Ik zie het, ja. We gaan naar de fractie van de SP, mevrouw Ester.

Mevrouw Ester (SP): Voorzitter, de SP wil een gemeente die kiest voor mensen, niet voor cijfers of marktdenken. En hoewel deze Begroting goede intenties laat zien, merken veel inwoners daar nog weinig van. De woningnood is groot, de wachtlijsten voor sociale huur lopen verder op en betaalbare koopwoningen zijn schaars. We roepen het college op om meer regie te nemen waar het kan. Bouw waar de behoefte het grootste is, pak leegstand aan en houd projectontwikkelaars aan hun afspraken. Iedereen in Emmen moet betaalbaar kunnen wonen.
En ja, als we het toch ook al over investeerders hebben en projectontwikkelaars: de optie gasbol. Ik zie wel Las Vegas en de Sphere al helemaal voor me: dat kan prachtig hier in Emmen!
Als gemeente moeten we inwoners ondersteunen die het moeilijk hebben. De SP heeft daarom voorgesteld om een pilot zonder kostendelersnorm te starten. We hebben er al een motie voor klaar. Het college gaf aan dat er nu al maatwerk wordt toegepast, maar we willen graag zien wat dat in de praktijk betekent. Hoe vaak gebeurt het? Worden mensen actief geholpen? Kunnen mensen ons vinden en om een uitzondering vragen? Kan dat? Gaat dat gemakkelijk? We vragen de wethouder om daar even inzicht in te geven. En hoe voorkomen we dat maatwerk een loterij wordt, waar de een net wel binnen de grens valt en de ander niet? We blijven vinden dat de bestaanszekerheid niet mag afhangen van willekeur, maar van goed beleid. Mensen die elkaar willen helpen door samen te wonen, moeten niet worden gestraft met een lagere uitkering.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ik hoorde net een soort van tegenstelling in wat u zei over maatwerk. Volgens mij zei u net iets over maatwerk en vervolgens zei u: wanneer vallen mensen buiten de boot omdat ze net buiten de regels vallen? Maar het is mij niet helemaal duidelijk wat u daar precies mee bedoelde. Want volgens mij is maatwerk vooral dat er geen sprake van regels en dat er wordt beoordeeld of iemand in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening, zonder die regels. Misschien kunt u dat nog even toelichten.

Mevrouw Ester (SP): Ja, dat klopt. Ik snap u. Wij bedoelden ook te zeggen dat voordat er ook maatwerk toegepast wordt, een goede screening is en dat de mensen niet al van tevoren buiten de boot vallen, maar in het maatwerk wel meegenomen worden. Ja? Top!
Voorzitter, over veiligheid nog dit. De burgemeester zei dat het stationsgebied eerst nog onveiliger moet worden, voordat het officieel als risicogebied kan worden aangemerkt. Dat kan toch niet de bedoeling zijn? We zouden juist eerder moeten kunnen handelen om problemen te voorkomen in plaats van achteraf te reageren? Mijzelf verbaasde het heel erg dat alleen bij geweldsincidenten met wapens het dan pas als risicogebied kan worden aangemerkt. We hopen dat dat veranderd kan worden.
Zoals het nu lijkt, hebben we een goed sluitende Begroting voor 2026. Al is er bij de SP nog wel grote zorg om jeugdzorg. We zijn er nog niet van overtuigd dat het goed komt. En dat heeft ook vaak te maken met externe factoren. Graag geven we de wethouder mee dat we mee willen gaan in het proces van het omschakelen binnen de gemeente en daar de wethouder alle steun en ruimte voor te geven die zij nodig heeft.
Voorzitter, tot slot. Dit zal mijn laatste Begroting zijn. Ik heb ontzettend veel geleerd en met heel veel plezier met verschillende fracties samengewerkt en samen voor onze inwoners inzet getoond. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. En ook uw laatste woorden komen we op een ander moment nog weleens even terug. Dan gaan we naar de fractie van de PVV... Nee, Hart voor Emmen moet ik zeggen. Ik heb hier nog een oud lijstje. Hart voor Emmen, de heer Bosma. [De heer Bosma loopt terug naar zijn zitplaats voor het inlogpasje.] Dat was de heer Bosma. Dan gaan we naar... Nee. Meneer Bosma. Kort, krachtig. Nee hoor, ook aan u de gelegenheid om in maximaal vijf minuten uw beschouwing te doen vanuit de fractie van Hart voor Emmen. Aan u het woord, meneer Bosma.

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Dank u wel, voorzitter.
Ja, iedere fractie heeft het over die gasbol gehad. Nou, ik ben blij dat er vandaag geen voorstel ligt om die bol in regenboogkleuren te schilderen. [Gelach in de raadszaal.] Dus tot zover ben ik tevreden.
Voorzitter, allereerst nog even terug naar afgelopen maandag, toen wij een vraag stelden over woningsplitsing. En eerder is toegezegd dat de raad in dit najaar zou worden geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek hiernaar. Kan de wethouder aangeven wat de huidige stand van zaken is en wanneer wij de resultaten kunnen verwachten?
En voorzitter, we hoorden het al in de eerste termijn: het windmolenpark bij de N34 en de Zwartenbergerweg gaat niet door. Dat is wat ons betreft goed nieuws. Waar inwoners vroeger werden aangemoedigd om zonnepanelen te plaatsen, krijgen ze nu de rekening gepresenteerd zodra ze stroom terugleveren. Zoals door velen voorspeld, is de energietransitie verworden tot een geldverslindende operatie die aan alle kanten hapert. Emmen investeert in 2026 ruim 10 miljoen in klimaat en duurzaamheid en wel voor de helft uit eigen middelen. Maar het elektriciteitsnet zit vol, met grote gevolgen voor woningbouw en bedrijven. Bedrijven kunnen niet uitbreiden, inwoners verliezen het vertrouwen en voor velen voelt de energietransitie inmiddels als een melkkoe. Met de vertraging van het nieuwe stroomstation Veenoord-Boerdijk lopen we bovendien verder vast. Voorzitter, laten we realistisch zijn: zolang het net vol zit en de uitvoering hapert, lijkt het ons beter, tijdelijk gas terug te nemen in onze klimaatambities.
Voorzitter, ik wil even drie moties onder de aandacht die wij steunen, die wij belangrijk vinden. Dan begin ik eerst met de motie ‘Bibob-toets als standaard’ van het CDA. We steunen deze motie. De Bibob-toets voorkomt dat gemeenschapsgeld bij malafide zorgaanbieders terechtkomt en vooral fraude in de zorg tegengaat. In Twente leverde dat miljoenen aan besparingen op en dat verdient volgens ons ook in Emmen een onderzoek.
Dan de motie van de VVD, ‘Veiligheidsrisicogebied stationsgebied’. We steunen deze motie omdat de overlast en onveiligheid rond het station groot zijn. Omwonenden zijn het zat, cameratoezicht en de huidige boa’s blijken onvoldoende om de situatie te verbeteren. Met de aanwijzing als veiligheidsrisicogebied krijgt de politie eindelijk de bevoegdheden om echt op te treden en het gebied veiliger te maken.
Dan heb ik de motie over de uitbreiding boa-capaciteit, ook van de VVD. Ook bij deze motie stemmen wij voor, want de overlast door onder anderen veiligelanders neemt toe en steeds vaker horen we signalen van inwoners over intimidatie, diefstal en vernieling. Het gevoel van onveiligheid groeit. Voor veel inwoners is de maat vol. Meer boa-capaciteit is daarom hard nodig om de leefbaarheid en veiligheid in onze wijken te herstellen.
Ja, en tot zover onze bijdrage aan de Begroting 2026.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, mag ik nog een vraag stellen over de motie ‘Bouwen zonder welstand’? Wat mij opvalt in uw motie, is dat u hem hebt gewijzigd en ik denk dat die wijziging een heel goede wijziging is. Alleen, collega Wittendorp zei daar net ook al even iets van: de constateringen en de overwegingen rammelen wat. Want in het tweede en derde punt van uw constateringen geeft u eigenlijk al antwoord op de evaluatie. Tenminste, het lijkt erop alsof u al antwoord geeft op de evaluatie. Dus in hoeverre bent u ook echt bereid om dat te onderzoeken? Of is het alleen maar om de waarheid te krijgen over het standpunt dat u al eerder inneemt in uw motie?

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Het is iets wat in de praktijk bij mij vaker is gemeld. Dat mensen ontevreden zijn over de welstandtoetsing. En mijn gevoel – dat is een persoonlijk gevoel, ik heb het zelf meegemaakt – is ook dat het leidt tot vertragingen. Ja, dat is eigenlijk hoe ik dan zie.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, maar is het dan niet bijzonder dat u vraagt om een evaluatie, terwijl u eigenlijk zelf al bepaald hebt hoe de uitkomst zou moeten zijn? Ik doe u eigenlijk de suggestie...

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Ja, ik snap wat u zegt. Ik zou dit eruit kunnen halen als dit tot verwarring leidt. Ja, dat zou ik kunnen doen.

Mevrouw Louwes (PvdA): Oké.

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Ja.

Mevrouw Louwes (PvdA): Nou, dank u wel!

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Oké. Nou, die toezegging hebt u. Tot zover.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ja, voorzitter, tijdens de eerste termijn afgelopen maandag hoorden we dat we verstandig zijn geweest. Door goed met ons geld om te gaan hebben we een mooie buffer opgebouwd. Daarbij heb ik ook aangegeven dat het wat ons betreft ingezet worden in de vorm van een investeringsagenda in de vorige periode. Een mooi cadeau ook aan de volgende gemeenteraad. Tegelijk hoorden we ook een nieuwe opdracht aan de nieuwe gemeenteraad: voor de grote opgaven van Emmen zult u zelf de financiën moeten regelen. En is dát dan verstandig?, is de vraag. In dit geval wensen we de nieuwe gemeenteraad wel veel verstand toe. Want verstandigheid, voorzitter, of wijsheid is wederom een kardinale deugd. Daar hebt u mij nog niet over gehoord, daar zal ik het nu ook verder niet over hebben. Maar dat wordt denk ik een bijdrage voor de nieuwe gemeenteraad.
Dan nog wat ons verder opviel in de Begroting. Ten eerste lijkt economie over alles te gaan en ook alles wat onze gemeente doet, lijkt economisch te zijn. Tenminste, als je Programma 2 leest, lijkt het wel alsof de hele gemeente rust op de schouders van het team Economie. Ook als we kijken naar de enorme hoeveelheid beleidsdocumenten die volgend jaar onze kant op komt – althans, voor de volgende Begroting – dan komen wij op sowieso zestien stuks uit. Programma's, actieplannen, actieprogramma's, strategieën, beleidsnota's, onderzoeken: ja, is dat niet wat te veel van het goede? Is dat niet iets te veel opklopperij in plaats van focus aanbrengen op wat er daadwerkelijk volgend jaar gebeurt?
Ook in het sociaal domein zien we ontzettend veel op ons afkomen. Nieuwe gezondheids- en zorgakkoorden: er komen weer leuke afkortingen voorbij als het AZWA en HLO. Maar ook de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd, sterke lokale teams, de nieuwe Inkoopagenda Jeugd, de Aanpak Dakloosheid, de Participatiewet in Balans, de samenvoeging van de EMCO en Menso: nergens in het sociaal domein blijft het rustig. Dat zou ook moeten betekenen dat deze gemeenteraad, of de volgende, op geen van die thema's dus ook rustig blijft. Dat moet onze volle aandacht hebben tijdens bijeenkomsten, maar ook in deze zaal tijdens debatten. En daar heeft het de afgelopen periode wel aan geschort.
Voorzitter, ik had ook aangegeven, nog in te gaan op de opzet van de Begroting. We moeten daarvoor het wettelijk kader volgen, de BBV: het Besluit Begroting en Verantwoording. Zo bevat elk programma een doelstelling, in het bijzonder de maatschappelijke effecten. Die zijn toegelicht met beleidsindicatoren, de wijze waarop we dat willen bereiken met activiteiten die een samenhangend geheel moeten vormen en de baten en lasten daarvan. Nou, als je dan door je oogharen naar de Begroting kijkt, dan zie je al die kopjes terug.
Maar we weten ook wel dat het formuleren van doelstellingen nou niet ons sterkste punt is. Want als je ergens open deuren zoekt: kijk in de Begroting, zou ik zeggen, of in andere beleidsdocumenten. De indicatoren zouden moeten helpen om die beweging te kunnen waarnemen. Maar die volgen eigenlijk alleen de verplichte indicatoren van de ministeriële regeling. Ja, pak dan in ieder geval nog relevante cijfers. Of bijvoorbeeld brede welvaartsindicatoren, waar we het al wat vaker over gehad hebben. En de activiteiten bestaan eigenlijk alleen maar uit het opleveren van beleidsdocumenten, vrijwel nooit wat we nou daadwerkelijk aanjagen of in de samenleving op gang brengen. Wat het dan mag kosten, is dan vervolgens ingedeeld naar taakvelden die het college moet volgen.
Ja, het punt is dus: al die verschillende onderdelen staan netjes in de Begroting, maar houden geen verband met elkaar. Wij kunnen niet zien of de activiteiten bijdragen aan het behalen van het doel. We

weten ook niet welke activiteiten op welke manier gefinancierd worden. Kortom, we volgen heel braaf de BBV, maar we hebben er als raad helemaal niets aan.
Voorzitter, daar begon ik maandag mee: zijn wij in staat om op financiën te sturen? Nee, dat lukt ons nog niet. Dat zien we ook wel met de moties en de amendementen: die zijn relatief beperkt, in aantal maar ook in geld. Het gaat om enkele tonnen soms, terwijl het om ruim een half miljard gaat wat we volgend jaar uitgeven. Voorzitter, al met al des te meer reden om voortvarend aan de gang te gaan met de p&c-cyclus, om die te herijken. Zoals ik maandag ook heb gezegd: u vindt ons aan uw zijde om daar goed in te duiken en ook in control te zijn.
Tot slot, voorzitter, bidden wij u om Gods wijsheid voor het college en de raad – in welke samenstelling dan ook – om deze Begroting uit te voeren met verstand en, speciaal voor de heer Bosma, ook met liefde.

De voorzitter: Dank u wel. Het wordt in dank aanvaard, zie ik. Dan gaan we naar D66 en dan geef ik het woord aan de heer Koops.

De heer Koops (D66): Voordat ik de inhoud van ons eigen verhaal weer induik, wil ik eerst kort stilstaan bij de inbreng in de eerste termijn van de andere partijen en die van het college. Wij hebben daar deze periode een goed gebruik van gemaakt en daarom opnieuw enkele welgemeende complimenten.
Wat ik heb gewaardeerd aan de inbreng van zowel Wakker Emmen als de PvdA als van de meeste collegeleden, was de wat algemenere reflectie op de afgelopen periode. Want het was er ook in mijn bijdrage bij ingeschoten om te benoemen dat dit inderdaad weer de laatste Begroting van deze raadsperiode is. Wij hebben mooie stappen met elkaar gezet. Daarbij kijk ik dankbaar terug op D66-successen zoals de 30-procentsnorm sociale huur, het gezamenlijke fonds voor het Veenpark, het onderzoek naar schoolzwemmen, de eikenboom aan de Veenkampenweg, de betere regels rond de jaarwisseling en het omarmen van Steenbreek en Maai Me Niet – om maar een aantal zaken te noemen. [De heer Van der Weide steekt zijn hand op voor een interruptie.] Ik kom zo aan uw vraag toe. Dat zijn stuk voor stuk successen die door samenwerking met velen van u tot stand zijn gekomen. Dus daarvoor onze complimenten, maar ook onze dank.

De voorzitter: Een antwoord voordat er een vraag gesteld wordt...

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Dat was niet mijn vraag, voorzitter.

De voorzitter: Nee, dat zou kunnen. Ik geef u het woord, meneer Van der Weide.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): U noemt even de 30-procentsnorm van D66. Dan ben ik even benieuwd welke norm en hoe hard die norm is. Want volgens mij refereert u aan een motie en ik heb al een aantal keren gemerkt, ook in de commissie Wonen & Ruimte, dat die 30 procent wel een heel eigen leven gaat leiden. Want volgens mij stond er in die motie *'te streven naar 30 procent sociale huur'*. Ik denk ook wel dat we even bij de feiten moeten blijven van hoe die motie destijds is ingediend en hoe we hier daarmee omgaan.

De heer Koops (D66): Nou, volgens mij klopt het precies wat u zegt. Wij hebben inderdaad een motie ingediend die de gemeente vraagt om te streven naar minimaal 30 procent sociale huur. Die motie is met enkele tegenstemmen – volgens mij ook die van u – aangenomen en daar ben ik ontzettend dankbaar voor. En dat is het punt dat ik heb proberen te maken. Dus we kunnen die discussie nog een keer herhalen, maar wellicht kunt u uw vraag dan wat specifieker stellen.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Nou, u hebt de stemmingen goed in het hoofd. Ik heb de tekst van de motie dan goed in het hoofd. Kijk, waar het mij om gaat – dat heb ik al een aantal keren gemerkt in de discussie als het over woningbouw gaat – is dat die motie wel een heel andere vertaling krijgt: 'Het zal en moet 30 procent zijn.' Terwijl de opdracht is om te streven naar 30 procent. Dat geeft juist die bandbreedte. Want in sommige wijken of dorpen heb je misschien wel meer nodig dan 30 procent, op andere plekken wel minder. Dus ik vind het wel belangrijk dat we genuanceerd blijven

praten over die 30 procent en dat het niet zijn eigen leven gaat leiden. Dat was even de vraag, maar ook mijn opmerking richting u.

De heer Koops (D66): Ja, voorzitter, in D66 vindt u altijd een genuanceerde tegenstander, dus bedankt voor uw woorden.

De voorzitter: Ja, nee, haha! Dat gaan we nou maar niet doen, denk ik.

De heer Koops (D66): Ja, ik snap de verleiding.

De voorzitter: Het zou maar kunnen zijn dat dit een heel eigen debat wordt. Meneer Koops, gaat u door.

De heer Koops (D66): Ja, daar waar het gemakkelijk is om successen te vieren, is het vaak een stuk lastiger om te benoemen wat geschuurd heeft of wat beter kan. Zowel het CDA als de VVD heeft dat afgelopen maandag desondanks wel aangedurfd. Moeilijke momenten die er voor ons uitspringen, zijn natuurlijk dossiers als oliewinning en Oranjedorp, bijvoorbeeld ook het op één stem niet-halen van ons pleidooi voor @@@ kinderen. Desondanks hebben wij ook bij die onderwerpen wel dankbaar onze stem kunnen laten horen, in sommige gevallen zelfs op nationaal of op Europees niveau.
Natuurlijk wil ik benoemen dat ik de samenwerking met en de inbreng van de SP, de ChristenUnie en GroenLinks ontzettend waardeer, maar ook erken. Juist in tijden waarin het vooral gaat over grootsheid, profilering en de luidste stemmen, is het niet gemakkelijk om vast te houden aan je eigen idealen, veranderingen teweeg te brengen zonder daarvoor altijd een podium te krijgen of de ruimte te blijven vinden voor ‘de zachte stem’.
Voorzitter, wat dan resteert, is ruimte om stil te staan bij de ingediende voorstellen. Allereerst zijn wij dankbaar voor de uitgesproken steun van het college voor ons pleidooi voor Orange the World, waarbij wij de inzet van het college in de afgelopen jaren natuurlijk ook erg op prijs stellen. Daarnaast hopen wij zogezegd op een duidelijke toezegging voor wat betreft ons amendement.
Naast de door ons ingediende voorstellen zullen wij in ieder geval ook de moties van het CDA, GroenLinks en Wakker Emmen steunen. Over de overige moties hebben wij nog twijfel, waarbij de tweede termijnen van u en van het college vandaag zullen laten meewegen.
Voorzitter, ik zal afsluiten door nog één keer terug te komen op mijn pleidooi van afgelopen maandag. D66 is er voor alle positieve krachten in Emmen. En laat het nogmaals duidelijk zijn: wij zijn met meer. Laten we daarom ook vooral samen een punt zetten achter de negatieve krachten en de taal van uitsluiting en verdeeldheid. Want we kunnen samen met elkaar laten zien: het kan wél.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Ja, ook wij zullen in de tweede termijn niet de hele eerste termijn overdoen.
Wat voor GroenLinks nog restte en waar ik volgens mij nog niet echt een duidelijk antwoord op heb gekregen, waren de minder middelen voor de programma’s Bargeres en Angelslo en of dit ten koste gaat van de uitvoering van de vernieuwing in deze wijken.
Verder wilde ik toch nog eventjes ingaan – en verexcuseer mijn stokpaardje – op het openbaar vervoer. Het wordt mij weleens verweten dat ik klaag en GroenLinks komt misschien niet met voorstellen. Wij stippen wel zaken aan, zoals bij de rondvraag afgelopen maandag. Maar we hebben zeker ook wel voorstellen gedaan, zoals rondom Emmen-Zuid het verbreden van dat station als busknooppunt – check! Ook hebben wij ons eerder ingezet voor de continuering van het gratis openbaar vervoer in de laatste twee weken van december. Er is nu de gratis parkeeractie die succesvol is, maar wij hebben er ook vaker voor gepleit om de laatste twee weken van december het gratis openbaar vervoer voor te stellen. De *kiss’n ride* bij Emmen-Zuid: dat hebben wij ook wel aangebracht en dat wordt als een onmogelijkheid gezien. Maar onmogelijkheden – zo heb ik altijd geleerd – bestaan niet. Er bestaan alleen oplossingen. Wanneer de wil er is, dan moet je ook tot een oplossing kunnen komen. Ik ken het gebied: er zijn wat ons betreft wel mogelijkheden om daar in ieder geval een *kiss ’n ride* aan te leggen.

Commentaar [D.P.1]: GRIFFIE, dit woord kon ik niet verstaan. Graag aanvullen. OPNAME 2:01’24”

Kort dan de moties en amendementen, voorzitter. De structurele citymarketing, het amendement vanuit de VVD, steunen wij van harte. In het verleden hebben we gezien wat voor meerwaarde het heeft. En met de ambities die Emmen heeft, is een structurele citymarketing echt wel belangrijk.
Bij de pilot voor de veilige ruimte wachten we op een toezegging, maar anders zouden we daar mede-indiener van kunnen zijn.
De motie 'Net op orde' is helder.
Van de motie over de aanpak van femicide, in aanvulling op de schriftelijke vragen, zijn wij natuurlijk mede-indiener. En bij dezen weer de oproep: 25 november – zet het in de agenda – is de start van Orange the World dit jaar. En veiligheid, voorzitter, begint niet alleen met het meer boa's toevoegen op straat. Veiligheid voor vrouwen en meisjes is veel meer dan dat. Het begint op jonge leeftijd jongens bijbrengen wat dat inhoudt. Ook de nieuwe campagne 'Man, zeg er wat van!' is hier onderdeel van.
De Bibob: ook voorstander. De kwaliteit van zorg voor inwoners is van belang en dus is deze motie ook belangrijk.
Bij het stationsgebied en de uitbreiding van de boa's volgen wij de portefeuillehouder.
En dan de welstandscommissie: in de gewijzigde motie kunnen wij ons wel vinden. Want een evaluatie daarvan lijkt ons een prima onderzoek om te kijken hoe het ermee staat en of er dingen anders zouden kunnen.
Dan de laatste motie over Bomenbuurt. Ik denk dat dit ook laat zien dat participatie van inwoners echt begint van onderop. Ook hierbij steunen we de motie.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ja, ik hoor zo mijn collega's hier, die al begonnen zijn met de verkiezingen, heb ik het gevoel. Maar daar is ook helemaal niks mis mee, om je goede resultaten te vermelden. Ik doe dat niet. De mensen hebben dat wel gemerkt en de mensen weten dat 50PLUS... – juist, dat mag u invullen.
50PLUS heeft in de eerste termijn bijna alle moties mede ingediend, op een drietal na. Niet dat we die niet hebben mede ingediend om ze niet te steunen. We willen allemaal tenslotte samen bouwen aan een nog beter en mooier Emmen, letterlijk en figuurlijk.
Wel kwamen wij in een spagaat te zitten met die motie van de VVD, toen de burgemeester een negatief advies gaf op de motie om van het stationsgebied een risicogebied te maken. Moeten we hier dan niet gewoon die motie niet meer steunen, omdat de motie het toch niet zal halen? Ons antwoord is: nee. Het gaat om onze inwoners, die daar 's avonds de deur niet meer uit durven gaan. Om de treinreizigers die daar 's avonds aankomen. En daarom moet je een duidelijk signaal afgeven. Doe je het niet, dan gaat het van kwaad tot erger. Dus handhaven we ons mede indienen om duidelijk een sterk signaal af te geven.
Een enigszins vergelijkbare motie is die van de SP betreffende de kostendelersnorm. Een motie die we als ouderen van harte ondersteunen. Maar de wethouder geeft aan dat de motie overbodig is. Dat kan wel zijn, maar dan nog zijn we van mening dat daar serieus naar gehandeld moet worden.
Voorzitter, ik wil vandaag nog een punt maken. Want ik had twee punten, maar er is een bol uit mijn bol gekomen en die is dus niet meer van toepassing. Vandaar dat ik het wil hebben over de woningbouwversnelling. Eerst het bouwen. Wij hebben het al vaker gezegd: de woningnood raakt iedereen, maar het hardst de senioren. Senioren die kleiner willen wonen, gelijkvloers, energiezuinig, maar dan wel in hun eigen dorp en wijk. Als die groep niet kan doorstromen, dan stokt de hele woningmarkt: starters, gezinnen, allemaal staan ze stil. We horen dan de wethouder over dat de in te stellen Versnellingstafel Bouw pas in het voorjaar van 2025 bijeenkomt of wordt geïnstalleerd? Hoezo 'Versnellingstafel'? Voorzitter, dit is toch geen versnellingstafel? Het is een vertragingstafel. Wij hebben een motie aangenomen om tempo te maken en wat gebeurt er? De agenda schuift een jaar op. Wat let de wethouder om nu al die Versnellingstafel Bouw bijeen te roepen? We willen toch vaart maken? 50PLUS zegt: trek die tafel naar voren. Mensen wachten op een woning, niet op de notulen van de Versnellingstafel Bouw.
Daarnaast herhaal ik onze oproep om een interne vaste CPO-begeleider aan te stellen. Niet degene van de provincie, op wie de wethouder doelde, maar eentje die de bewoners van Emmen van plan naar project helpt. Daarnaast kan een CPO-stimuleringsfonds onzes inziens voor procesbegeleiding, planvorming en haalbaarheid een enorme steun zijn. Ons motto: omarm de initiatieven van de

bewoners, zodat zij kunnen en blijven wonen waar de *roots* liggen en heel plezierig oud kunnen worden.
Wethouder, tot slot.

De voorzitter: Burgemeester. En u hebt nog ongeveer 20 seconden.

De heer Kasteleijn (50PLUS): O, sorry. Burgemeester, haha! Akkoord. Ja, tot slot. De gasbol zit in ons aller bol. Ik heb al prachtige mooie suggesties gekregen voor de gasbol. Ik denk dat de suggestie van onze broeder – 'broeder', zeg ik, haha!

De voorzitter: Broeder Bosma! Ja. Of ook wel B.B.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Van ons raadslid Bosma, dat die weinig gehoor zal vinden. Maar ik heb al een heel mooie Wakker Emmen-gasbol langs zien komen. Maar ik denk niet dat ook dat dat niet door zal gaan. Maar ik ben wel blij – en dat is duidelijk – dat raadsbreed die gasbol wel degelijk leeft en daar komen we op terug.

De voorzitter: … sprak hij dreigend. Ja. Ik kijk even rond. Verder geen reacties? Dank u wel, meneer Kasteleijn. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn waar het gaat om de inbreng van de raad. Dat klopt? Ik constateer dat dat het geval is.
Ik stel voor dat we even gaan schorsen, dan kunt u zelf even nog uw beraadslagingen doen en dan zal het college ook nog even een antwoord voorbereiden in tweede termijn. Ik schors de vergadering tot vier uur. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend na een schorsing na de tweede termijn vanuit de raadsfracties. Voordat ik de gelegenheid geef om het college te laten reageren in tweede termijn, zijn er nog wijzigingen ten aanzien van de amendementen respectievelijk de moties? Dan kunnen we dat nu nog inbrengen, dan kunnen we daar nog even naar kijken. Meneer Bosma.

De heer Bosma (Hart voor Emmen): We hebben opnieuw een wijziging voor onze motie 'Bouwen zonder welstand'. Bij *'Constaterende dat'* staat in de eerste regel *'dat het woningtekort groot is en snelle woningbouw essentieel voor starters, gezinnen en ouderen is'*. Dat laatste wordt 'inwoners'. Dan gaan die tweede zin en derde zin eruit bij de constateringen. En *'Draagt het college op'* wordt 'Verzoekt het college'.

De voorzitter: Dat is de gewijzigde motie 8 van Hart voor Emmen, beter gezegd: de tweede wijziging van motie 8. Meneer Wittendorp.

De heer Wittendorp (CDA): Wij hadden ook de suggestie gedaan om de titel anders te doen, want deze heeft nu een bepaalde vooringenomenheid. Ik zou de heer Bosma willen suggereren c.q. voor willen stellen om het 'Onderzoek welstand' te noemen.

De voorzitter: Ik kijk even naar meneer Bosma, of hij wel of niet overweegt?

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Ja, dat vind ik prima. Ja.

De voorzitter: O, ik zei 'overwegen'. [Gelach in de raadszaal.] Haha, maar dat mag ook. Daar ga ik niet over.

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Ja, ik hoef maar met weinig mensen te overleggen. [Gelach in de raadszaal.]

De voorzitter: Haha, ja, het heeft voordelen, uw eenmansfractie van vandaag. Dan wordt de titel ‘Onderzoek welstand’? Ja? Oké. De titel wordt niet ‘Bouwen zonder welstand’ maar ‘Onderzoek welstand’, met één nieuwe constatering inclusief ‘inwoners’ en ‘verzoekt het college’. Daar wordt het allemaal iets – hoe zeg je dat? – afgeronder geformuleerd.
Zijn er dan nog meer voorstellen of wijzigingen ten aanzien van de amendementen en moties zoals die nu voorliggen? Ik constateer dat dat niet het geval is. Dan kunnen we nu in tweede termijn de gelegenheid geven aan het college, te reageren op de moties en amendementen en dan kijk ik even of er nog een schorsing nodig is vóór de besluitvorming in dezen. Dat is uiteraard aan u. De wethouders reageren en aansluitend de burgemeester. En de wethouder financiën heeft maximaal tien minuten en de overige wethouders maximaal vijf minuten, exclusief interrupties. Ik geef het woord aan wethouder Bos als wethouder financiën. Wethouder.

Reactie college
De heer J. Bos (wethouder): Ik heb een tweetal zaken. Een is motie 5 over de boa’s. Ik heb bij de moties aangegeven dat ik daar geen structurele dekking zie, alleen een incidentele dekking uit de algemene reserve voor wel een structurele uitgave. Daar zou op teruggekomen worden. Ik heb daar nog niks over gehoord. Het gaat om een groot bedrag, het gaat om 500.000 euro per jaar om en nabij. Dus vanuit de financieel-technische insteek ontraad ik die motie om het zo aan te nemen. Dat is één.
Het tweede punt waar ik even op terug wil komen, is dat de ChristenUnie aangaf dat bij de Begroting nogal wat kanttekeningen te zetten zijn, ‘veel open deuren in de doelen’. En wat zijn nou de indicatoren en wat zijn de verbanden et cetera en is er wel sturing mogelijk in deze manier van begroten? Nou, daar wil ik even op reageren. We hebben te maken met BBV-regels, we hebben te maken met provinciale regels van toezicht en dan zijn toch kaders waarbinnen wij moeten opereren en dan zitten er heel veel paragrafen en hoofdstukken in waarvan ik me in kan denken dat die niet eens gelezen worden – laat staan begrepen worden. Dus dat is inderdaad wel een puntje, maar daar ontkomen we niet aan.
Aan de andere kant bestrijd ik wel dat er geen sturing mogelijk is. Er is wel zeker sturing mogelijk, want anders zitten we vanmiddag hier helemaal voor niks. Dus dat we daar helder in zijn. Ook zijn er Beraps waarop gestuurd kan worden en jaarresultaten, dus die sturing is best echt wel mogelijk. Maar ik kan me ook indenken – daar hebben we het in eerste termijn ook al even over gehad – dat met de ontwikkelingen die we nu in de p&c-cyclus hebben, sommige dingen een beetje bevreemden. We hebben grote opgaven: hier is een heel hoofdstuk 3 aan gewijd. Vervolgens, als je hem even heel plat slaat: vergeet dit en we gaan nu over tot programmasturing. Dus daar zit nog wel een punt in waar we even goed naar moeten kijken. Dat zie ik ook.
Verder is ook toen genoemd een investeringsagenda. Nou, als je die grote opgaven beziet, komen daar kosten achter vandaan. Laten we die eens in de komende – nou, weet ik het – tien, twintig jaar globaal gaan begroten waar we het dan over hebben. Dat kan prima. En ik denk wat dat betreft dat we misschien bij de hele systematiek ook moeten kijken: wat is de Strategienota, wat is het Coalitieakkoord, wat betekent dat voor de komende vier jaar? Dit zodat we op die manier meer sturing hebben vanuit de inhoud en dan dat vertalen naar de Begroting. Dus daar is best veel voor te zeggen en dan kan ik me indenken dat die werkgroep p&c-cyclus uit de raad zich daar eens over buigt om eens te kijken wat we met dit soort dingen zouden kunnen.
En dat waren voor mij de twee punten, voorzitter.

De heer De Jonge (VVD): Even terugkomend op de motie over de boa’s en over de dekking. Ik had geprobeerd dat duidelijk aan te geven. Want we hadden bewust gekozen voor het eerste jaar om die dekking te zoeken, mede omdat we dat ook tegen ons verteld is dat het college al bezig is met dekking te zoeken voor de daaropvolgende jaren. Vandaar dat we dat op deze manier in een motie gezet hebben. Dat is in lijn eigenlijk met wat in het debat tegen ons is gezegd.

De heer J. Bos (wethouder): Nou, daar neem ik kennis van, voorzitter.

De voorzitter: Daar kom ik straks nog wel even op terug. Ja?

De heer J. Bos (wethouder): Ja, oké.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Misschien even om die vijf ton te duiden. Want dan gaat u ervan uit dat het punt onder 'Constaterende dat' dat een benchmarkonderzoek als aanbeveling volledig wordt overgenomen? Want gaat u dan uit van de invulling van zes fte aan boa's? Want dan zegt u: als we dat doen, betekent dat een structurele last van vijf ton? Want dat veronderstelt wel dat deze motie uitspreekt dat de aanbeveling 100 procent moet worden overgenomen, terwijl er volgens mij ook nog een route denkbaar is dat het college met een invulling van die motie komt en dat we dan bepalen wat de juiste invulling is en capaciteit is als het gaat om boa's.

De voorzitter: Stelt u die vraag aan de wethouder of aan de heer De Jonge? Want...

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Ik stel hem aan de wethouder, omdat hij dat aangeeft van die vijf ton. Dat is even de spiegel die de raad voorkrijgt. Alleen, dan is mijn vraag even: is dat dan onder de veronderstelling dat die zes fte in zijn volledigheid wordt ingevuld?

De heer J. Bos (wethouder): Ja, voorzitter, de motie gaat daarvan uit. En uitgaande van die motie kom je op een bedrag van vijf ton en dat is waar ik op reageer. Maar het staat de raad vrij om daar met elkaar anders mee om te gaan. Als de motie inhoudelijk verandert, ja, dan zal ook het bedrag veranderen. Dus dat is aan de raad. Maar zoals die er nu staat, wordt er voorgesteld om die zes fte volledig in te vullen. Nou, en dat betekent vijf ton.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Volgens mij heb ik juist duidelijk aangegeven – maar misschien komt u daar straks zelf op terug, voorzitter – om die ruimte in deze motie te laten aan het college om in te vullen. Ik pin me niet daadwerkelijk vast op het bedrag of het aantal fte. Daarom heb ik ook gezegd: de uitkomst van het onderzoek en de extra boa-capaciteit – of dat nou vijf, zes of zeven fte is – laat ik dus over aan het college. En daarom ben ik ook niet met een amendement gekomen waarmee we ons daadwerkelijk vast zouden pinnen aan een bedrag. Daarom liet ik deze ruimte over aan het college.

De heer Wanders (wethouder): Een paar nieuwe vragen en nog een reactie op de motie over de kostendelersnorm.
Laat ik daarmee beginnen. Maatwerk en toepasselijk-zijn daarvan, inderdaad. Ja, het geeft al aan – en dan sluit ik maar even aan bij de interrupties die ik kreeg tijdens uw betoog – dat maatwerk niet in regels is te vervatten, hoogstens de regel: doe wat nodig is in een bepaalde situatie. Dat is ook wat we willen uitdragen. Wij hebben dat bijvoorbeeld toegepast toen de Oekraïners onze kant op kwamen en mensen spontaan onderdak gingen bieden. Toen hebben wij ook niet gekeken naar de kostendelersnorm. Wij hebben ook gekeken naar bijvoorbeeld dat we nu bijvoorbeeld op een ander vlak in de Participatiewet zitten als het gaat over compensatie van mensen met een laag inkomen, de SW en aan de slag.
Soms is daar een samenloop met een uitkering. Die mensen worden gecompenseerd: gaan we dat wel of niet verhalen? Collectief als gemeente proberen we daar inderdaad maatwerk toe te passen en daar niet op te gaan verhalen, want dat betekent dat de mensen er alsnog niet op vooruit zijn gegaan, terwijl misschien wettelijk op dat moment een andere stap nodig is. Dus dat doen we niet. Maatwerk passen we echt gewoon toe als maatwerk. Tot 2027 hoeft dat niet, hebben we het geregeld.
Ik zie dat u in de motie aanhaalt dat het nog een oplossing zou kunnen zijn in de woningmarkt. Als er ergens een bankslaper is – want daar hebben we het dan over – die ouder is dan 27 jaar, moeten we dat proberen op te lossen. En dan is er heel af en toe iets nodig in een korte tijd, maar we moeten vooral kijken naar de andere problematieken. Dat dan in reactie.
Ik zal proberen te achterhalen hoe vaak we iets hebben toegepast, maar dat zal wel zoeken worden. Daar komen wij op terug op het moment dat wij iets voor u vinden.
Dan kreeg ik een vraag, voorzitter, over Menzis en de publicatie van vanochtend als het gaat over het schrappen of compenseren – dat is ons nog wat onduidelijk – van het wettelijk verplichte eigen risico in de zorgverzekering. Daarbij werd ook een aantal regio's genoemd. Gelukkig hadden wij vanochtend een afspraak waar onder meer diezelfde regio's ook vertegenwoordigd waren in de Commissie PSI van de VNG. En ook zij hadden het 's ochtends in de krant gelezen. Dat zegt denk ik iets over wat de

status is van deze exercitie van Menzis. We proberen dat nu ook te achterhalen. Op dit moment hebben wij in ieder geval gezien dat het zal gaan over een polis die mensen compenseert op het moment dat ze het eigen risico moeten aanspreken. Dat is een gratis polis. Maar wie dan die kosten wel vergoedt, dat weten wij niet, dat moet worden uitgezocht. Gemeenten kennen de mensen, werd er gezegd.
Voorzitter, wij zullen dat actief blijven volgen en als het bedoeld is – dat was onze algemene indruk – om de discussie te gaan starten of we ook categoriaal iets kunnen doen aan het eigen risico. Als we dat niet voor iedereen voor doen, dan snappen wij de discussie heel goed. Tegelijkertijd moeten we het nu wel gaan volgen, want de volgende maand is de overstapmaand van zorgverzekeraars en ik zou toch ook willen voorkomen dat mensen op verkeerde gronden een overstap gaan maken en dan uiteindelijk in januari wat bedrogen uitkomen. Dus daar moet wel snel helderheid over komen wat ons betreft.
Dan, voorzitter, ten slotte de opmerking van het CDA die een heel andere kant in mijn portefeuille raakt als het gaat over de Greenwise Campus. Volgend maand hebt u als het goed is het ontwikkelperspectief staan. Zo komen er wel meerdere elementen bij elkaar. Wij zijn er in ieder geval voor om het ontwikkelperspectief te gaan proberen te vertalen naar een masterplan. Dat zal denk ik in de tweede helft van 2026 komen. Tegelijkertijd hebben we een samenwerkingsovereenkomst met de kennisinstellingen afgesloten. We zien het Innovatiecentrum: dat is in planning gezet. En we zijn nu ook druk doende om daar wat meer planning in ieder geval qua data et cetera neer te zetten of alle bedragen – want daar bent u natuurlijk ook in geïnteresseerd. Hoewel ik daarnet ook al honderden miljoenen heb gehoord. Nou, dat was ook een mooi amendement geweest, maar dat hebben we ook nog niet gezien. Maar die data en bedragen, daar zult u in geïnteresseerd zijn. We proberen dat zo goed mogelijk in te vullen, maar het is echt wel een ontwikkeling die gaande is. Maar daar komen we in het eerste halfjaar bij u op terug.
Tot zover, voorzitter.

Mevrouw Keen (wethouder): Zowel in de eerste termijn als in de tweede termijn was er ook een aantal partijen dat nog even hun zorgen benadrukte als het gaat over jeugdzorg. Nou, daar hebben we natuurlijk maandag ook al uitgebreid bij stilgestaan, dat ik die zorgen ook met u deel. Tegelijkertijd erkennen we ook dat het een spannende tijd is de komende tijd en tegelijkertijd hoor ik ook vanuit een aantal partijen ook het vertrouwen dat u uitspreekt in de ingeslagen weg. Het vertrouwen in mij daarin ook als wethouder, dus dat waardeer ik zeer en daar dank ik u ook voor.
Mevrouw Louwes vroeg nog even: wethouder, kent u ook het voorbeeld vanuit Veendam? En uiteraard heb ik daar ook kennis van genomen en ik vind ook dat we moeten leren van goede voorbeelden. Tegelijkertijd, ook maar even de opmerking dat de inwoners ook daar nog niet over de groene velden dansen en *'The hills are alive'* zingen uit *'The sound of music'* – om het maar even zo te zeggen. Dus aan ieder goed voorbeeld zitten ook andere kanten en ik vind dat we het moeten bekijken vanuit de nuchtere Emmense context. Maar leren van goede voorbeelden: absoluut. Dank u wel.

De heer Jakobs (wethouder): Veel vragen nog omtrent woningbouw, en de Versnellingstafel onder andere door 50PLUS.
Ik heb maandag al aangegeven dat we behoorlijk op schema liggen wat dat betreft: 4.000 woningen tot 2030 en onze ambitie van die 10.000 woningen tot 2040. Wat ik vooral daarin wil benadrukken, is dat het bouwen in dorpen en wijken voor ons echt belangrijk is en dat we daar ook volop inzetten. Procentueel, zoals ik afgelopen maandag ook heb aangegeven, dus echt kijken: waar kunnen we bijbouwen om juist in die tijd het mooie Emmen – 'een stad van dorpen', zoals ik dat weleens heb genoemd – te bewaren. Dus wat dat betreft zitten we niet op onze handen. Want er wordt gevraagd: nou, zet die Versnellingstafel voor woningbouw snel in, meneer Jakobs! Nou, ik ben hier dagelijks aanwezig. Voor mij is het hoogste prioriteit om die woningen van de grond te krijgen en uit de grond te stampen – om dat maar even letterlijk te nemen.
Dan was er een vraag van Hart voor Emmen over woningsplitsing. Wellicht is het aan uw aandacht ontsnapt, maar er is een raadsbrief uitgegaan over woningsplitsing en flexwonen. Wellicht kunt u daar ook nog eventjes naar kijken.
Dan met betrekking tot de motie 'Bouwen welstandsvrij'. Nou, ik wil u bedanken voor het aanpassen van uw motie over welstand. De motie komt in de buurt van wat ik er maandag al over heb opgemerkt. Dat maakt hem gelijk overbodig in mijn ogen. Ik heb namelijk bij de behandeling van de Kaderbrief afgelopen zomer al toegezegd dat ik eind 2025 met een planning van de evaluatie voor welstand naar

uw raad kom. Dat is nog steeds de bedoeling. De planning is mede afhankelijk van de onderzoeksopzet en de te plegen ambtelijke inzet. Daar houd ik graag grip op en met uw motie met daarin een harde termijn past dat daarom iets minder goed. Het is overigens zeker niet zo dat ik de evaluatie op de lange termijn wil schuiven, maar een onderzoeksplanning moet wel op basis van een goede onderzoeksopzet zijn. Kortom, ik ontraad de motie en blijf graag bij de door mij gedane toezegging.

De heer De Jonge (VVD): Ik reageer even op de toezegging die de wethouder heeft gedaan. Die staat niet in het overzicht toezeggingen, dus dan denk ik daar ook iets mis in is. Want als die daarin had gestaan, was misschien de motie wel niet ingediend. Maar hij staat er niet in, dus ik denk dat daar ook wat verwarring over is.

De heer Jakobs (wethouder): Voor zover ik weet, heb ik de toezegging gedaan dat ik daar einde van dit jaar op terug zou komen met betrekking tot die welstand. Of bedoelt u dan afgelopen maandag?

De voorzitter: Wethouder. Of nee, de heer De Jonge.

De heer De Jonge (VVD): Iets voorbarig…! [Gelach in de raadszaal.]

De voorzitter: Ho! Ho! Ho!

De heer De Jonge (VVD): Grapje! Grapje!

De voorzitter: Haha, even geduld! Ik geef het woord aan raadslid De Jonge.

De heer De Jonge (VVD): Dank u wel, je mag altijd blijven dromen, natuurlijk.
Nee, ik doelde meer op de Kaderbrief bij wat u zegt. Kijk, als dat een toezegging was geweest en die daar gedaan is, dan had die ook in het overzicht toezeggingen moeten staan. Daarom staat die er niet in. Dus ik twijfel niet aan dat u dat misschien hebt gezegd, maar dan is er iets niet goed in de verslaglegging.

De voorzitter: Oké, dus even een administratief verhaal, dit.

De heer Koops (D66): Ja, ik heb toch nog ook wel een vraag over het advies van de wethouder. Want kijk, die motie is maandag ingediend, die is nu tot twee keer aangepast naar aanleiding van uw inbreng als college en ook na inbreng van de raad. En in principe zegt u: 'Wij kunnen ons goed vinden in de inhoud van de motie. Ik heb wat moeite met die datum.' Maar dan kunt u die motie toch ook zien als ondersteuning voor die inbreng, anders dan dat u zegt dat u hem afraadt? Ik mis daarin een beetje de samenwerking met de raad, eerlijk gezegd.

De heer Jakobs (wethouder): Ik begrijp wat u bedoelt. Die inhoud van de motie is eigenlijk gelijk aan mijn toezegging. Die evaluatie volgt. Ik wil de samenwerking met de raad hier zeker niet ontkrachten, dus die inhoud van de motie begrijp ik. Die evaluatie volgt en op basis daarvan zeg ik dat ik hem overbodig vind.

De heer Koops (D66): Kijk, maar dan is die alsnog overbodig. Dat vind ik wel wat anders dan ontraden. Dus eigenlijk zegt u: dat raakt het aan het oordeel van de raad en dan vat ik hem in ieder geval op als steun voor de door mij ingezette weg. Want dat vind ik wel echt een ander advies.

De heer Jakobs (wethouder): Dat is correct.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Nou, misschien wel een beetje in het verlengde. Want ik dacht ook: 'ontraden' terwijl we het over de inhoud wel eens zijn, dat klinkt wat vreemd. Terwijl u ook zegt waar volgens mij het argument zit om hem te ontraden: dat zit op planning en op tijd. Dus dan constateer ik maar even dat we het over de inhoud eens zijn. Aan de andere kant willen we ook

graag een motie die goed uitvoerbaar is, dus dan helpt het denk ik ook wel om een indicatie te krijgen hoe de motie moet worden aangepast dat het een goed uitvoerbare termijn is en dat die qua planning goed te doen is. Dus misschien even goed om de motie op dat punt toe te spitsen en dat we elkaar daar gaan vinden, want volgens mij zijn we het namelijk over de inhoud eens.

De heer Jakobs (wethouder): Dan de motie van de Bomenbuurt. Nou, zoals ik al heb gezegd, past het traject dat uitgestippeld is, binnen de Woonvisie en de prestatieafspraken. Echter, van het participatietraject vind ik dat Woonservice dat niet goed heeft gedaan. Dus wat dat betreft kan ik achter deze motie staan en geef ik daar graag uitvoering aan.

Mevrouw Kuipers (Wakker Emmen): Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording en fijn dat u achter de motie staat. U geeft aan dat u zich inderdaad niet achter Woonservice kan scharen over hoe zij in het participatietraject te werk zijn gegaan. Als we kijken naar het communicatietraject dat ook in Schoonoord loopt – waar ze dezelfde werkwijze hebben toegepast als hier – dan zijn ze ook na een informatiebijeenkomst weer teruggestuurd in principe door de raad om nog eens in gesprek te gaan. Ik wil u dan ook wel vragen om u toch in te zetten om niet terug te komen straks met hetzelfde plan als dat er nu ligt. Want dat is in Schoonoord ook gebeurd en dat wil ik toch echt wel voorkomen. Ja, en toch goed die mogelijkheid te bekijken hoe het met die twee-onder-één-kapwoningen.
Dan nog heel even kort. Ik wil u allereerst de complimenten geven, want ik kreeg zojuist een berichtje van de mensen met wie vanochtend gesproken hebt. Die voelen zich ontzettend gehoord en voelen zich nu ook serieus genomen. Ze volgen ook de raadsuitzending en ze vinden het fijn dat er zoveel aandacht aan besteed wordt.

De heer Jakobs (wethouder): Mevrouw Kuipers, bedankt voor het compliment. Het was een vruchtbaar gesprek vanochtend en uiteraard gaan we ernaartoe werken dat we een zo breed mogelijk gedragen plan krijgen dat een zo breed mogelijk draagvlak kan vinden bij de inwoners van de Bomenbuurt.

De heer Wittendorp (CDA): Wij snappen dat verhaal met die logo's en die rioolvernieuwing en die herinrichting van de openbare ruimte. Maar wij vroegen ons wel af: welk signaal geef je hiermee af? Moet je dan niet tijdig aan de bel trekken in de participatie? Daar hoor ik de wethouder niet over. Dat was een vraag van ons.

De heer Jakobs (wethouder): In mijn ogen hebben we dat prima gescheiden door ook twee shifts te houden op maandag. Enerzijds het plan met betrekking tot de Bomenbuurt en daarachteraan de herinrichting van de openbare ruimte en herstructurering van het rioolplan.

De heer Wittendorp (CDA): Ja, dank u wel voor dit antwoord. Wij konden er helaas niet bij zijn, want ik had een raadsvergadering.

De voorzitter: Dat gold voor de meesten van ons. Ja. Ik kijk nog even rond. Wethouder.

De heer Jakobs (wethouder): Dan het amendement van D66. Ja, inhoudelijk een prima voorstel. Collega Bos gaf al aan dat we het kunnen inpassen in de reguliere middelen. Mocht het zo zijn dat we daar tekortkomen, komen we terug bij uw raad. Tot zover, voorzitter.

De heer Koops (D66): Nou, bedankt in ieder geval voor die toezegging – zo vat ik hem maar op. Dan alleen nog: wat we met ons amendement natuurlijk ook beoogd hebben, is om wat overzicht te creëren in die interventies, om daarvan te leren, om daar wat slimmer in te worden. Dus ziet u ergens een mogelijkheid wellicht om die interventies bijvoorbeeld gebundeld aan het einde van het jaar naar ons toe te sturen of daar wellicht een overzicht van te maken, zodat we daar ook echt wat meer integraal naar kunnen kijken?

De heer Jakobs (wethouder): Ja, dat is zeker mogelijk. Ik heb maandag ook aangegeven dat het past binnen het IBOR, waar dit amendement grotendeels ook over gaat, en daar een plek kan vinden.

De voorzitter: Oké? Voldoende in de richting van wethouder Jakobs? Oké. Dan geef ik de leiding over aan de vicevoorzitter van deze gemeenteraad.

De vicevoorzitter: Bedankt, we gaan naar de beantwoording in tweede termijn door de burgemeester. Gaat uw gang.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ik zal inderdaad even ingaan op het vraagstuk van de besluitvorming rondom de boa-capaciteit. Ik zal wat zeggen over het politiebureau in Klazienaveen en in algemene zin wat over veiligheid, zeker in relatie tot het stationsgebied.
Even ten aanzien van het vraagstuk van de boa's. Volgens mij moeten we even twee zaken uit elkaar houden. Dat is het financiële verhaal zoals dat geschetst is door de wethouder. Die heeft volgens mij netjes aangegeven wat de regels in dit huis zijn: incidenteel en structureel en wat je inderdaad uit de algemene reserve doet en wat je uit de [structurele] middelen doet. De suggestie was ook – en die gaf ik afgelopen maandag mee, die zat ook wel wat in het voorstel – dat we bezig zijn met een benchmark waar het gaat om de boa-capaciteit. Daar heeft meneer De Jonge volstrekt gelijk in, in de richting van uitbreiding van het aantal boa's.
Ik geef u even één winstwaarschuwing, dat is in algemene zin wel een punt. Ik maak me wat zorgen over het communicerend vat boa's en politie. We zijn als gemeente heel hard aan het inlopen daar waar de politie wat achteruit gaat. Dat heeft iets te maken met de taken, maar heeft ook iets te maken met omvang en geld. Dus als ik weleens een wat terughoudende beweging maak waar het gaat om de uitbreiding van de boa-capaciteit, zeg ik helemaal niks over nut en noodzaak van extra boa's. Zeg ik helemaal niks over het feit dat u iets zei, meneer De Jonge, over het onveiligheidsgevoel dat kan optreden. Maar ik vind dat we daar als gemeenten in algemene zin wat voorzichtig moeten zijn en ook maar eens de oproep: het echte vraagstuk ligt wel wat eens op andere tafels. Ik zei dat waar het gaat om onveiligheid in relatie tot beleid veiligelanders maar ook waar het gaat over – en daar zijn we als burgemeesters nauw bij betrokken – het vraagstuk van de politiesterkte in Nederland.
Terug even naar het punt. Even los van de financiële dekking: dat was ook de reden waarom we even iets meer tijd zouden willen vragen als college. Inhoudelijk zijn we het denk ik wel eens. Ik denk inderdaad, in de reactie op de vraag van de heer Van der Weide, dat door de oogharen heen – het onderzoek is nog niet afgerond – we nog wat aan de onderkant zitten van de benchmark. Nou is het niet zo dat als er een benchmark is, je per se de sterkte ophoogt, want dan kan ik u nog een aantal leuke onderzoeken voorrijden. Dan blijkt dat we op veel terreinen in dit huis weleens aan de andere kant zitten. Ik gaf weleens een voorbeeld dat we volgens de benchmark te weinig leerplichtambtenaren hebben. Dan ligt hier ook niet meteen een voorstel om dat op een soort landelijk benchmarkniveau te brengen.
Maar als die richting al klopt, dan hebben we het hele onderzoek ook compleet en dan kom ik bij u als het gaat om de dekking van het verhaal. Ik heb gezegd dat we dan begin 2026 met een verhaal komen om te kijken in hoeverre we dat kunnen dekken uit bestaande middelen, de hele veiligheidsparagraaf. Zo helpt het bijvoorbeeld in incidentele zin wel degelijk dat het Rijk nu over de brug komt met vijf ton voor extra middelen in relatie tot beveiliging in Nieuw-Weerdinge en omstreken. Maar zo wat in de volle breedte, zodat we een goed onderbouwd financieel voorstel kunnen leggen.
Dus concreet zeg ik u toe: begin 2026 komen we met een voorstel vanuit het college. Dat zal ongetwijfeld in de richting gaan van uitbreiding van boa's, maar de mate waarin – daar heeft meneer Van der Weide echt een punt – daar moeten we nog naar kijken. En het grote vraagstuk zal met name zijn hoe we dat financieel onderbouwen, meer dan incidenteel uit de algemene reserve en structureel waar u het over hebt. Dat is de richting die ik in ieder geval zou willen meegeven.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Ik denk een verstandig pad zoals de burgemeester het schetst. Maar maakt het dan deze motie niet overbodig? Want er gaat een voorstel komen en van de dekkingsmiddelen die hier genoemd worden – of het nu de Berap is of de algemene reserve – kun je in januari of februari nog gebruikmaken. Dus ik zoek dan ook nog even naar de noodzaak waarom nu deze motie en dat nog een keer bevestigen, terwijl het vraagstuk ook wat breder is. U geeft ook nog aan: het zou weleens kunnen zijn dat er ook bestaande middelen nodig zijn. Dus ja, dan kunnen we volgens mij inhoudelijk de discussie over hoe we die uitbreiding zien, over hoeveel capaciteit, wat die

mag kosten en welke dekkingsmiddelen er zijn. Dus als ik dan deze motie lees, dan hoor ik ook nog graag even de opvatting van het college hierover. Dan voelt het, los van de inhoud, wel dat deze motie overbodig is.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nou ja, hij is in die zin overbodig: niet overbodig in de zin van de inhoudelijke richting. Maar het college heeft geen aansporing nodig vanuit welke fractie dan ook om te komen met een goed onderbouwd voorstel in het kader van de extra boa-capaciteit, omdat de richting wel staat.

De heer De Jonge (VVD): Ja, de woorden geluisterd hebbend, ik snap het van de ene kant. Echter, het onderzoek is naar mijn weten, wat wij ook hebben gelezen, afgerond. Wij zijn hier ook bijeen met een Begroting. Daarom hebben we ook gezegd: laten we het dan meenemen in deze Begroting zodat we niet achteraf daar nog weer eventueel wijzigingen in moeten gaan doen. Dat moeten we wel doen voor de volgende jaren. En omdat wij natuurlijk er direct mee aan de slag willen en niet willen wachten tot... Ik snap van de ene kant dat u zegt dat het dan overbodig is. Ik bedoel het ook niet als steuntje in de rug, maar meer van: laten we er nu direct actie op ondernemen. Want het is bevestigd, het is niet alleen uit het benchmarkonderzoek, ook de VNG – u ook niet onbekend – geeft ook aan dat wij duidelijker onder de richtlijnen zitten. Dus daarom zeg ik ook: laten we dan ook direct actie ondernemen.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nou ja, dat is een herhaling van argumentatie. En ik snap het heel goed, hè? Nogmaals, volgens mij hebben we de richting wel staan. Tegelijkertijd moeten we dan wat onorthodoxe maatregelen daarvoor nemen. Kijk, als er op dit moment zo'n potje lag waarmee we dit zo konden doen, kwam ik snel bij u. Nog even los van de opmerking van de heer Pruisscher: we trekken ook niet zo even een blik boa's open, dat is nog een werving- en selectieverhaal dat daarbij hoort. Dus nogmaals, het is geen enkele onwil. Maar nogmaals, mijn voorstel zou zijn om een wat samenhangend voorstel te doen en we kijken ook even naar de volgorde der dingen. We praten met elkaar in december over het totale Veiligheidsplan voor de komende vier jaar, we praten in januari over het Uitvoeringsplan Veiligheid, dus dat zijn allebei haakjes om het thema nog eens goed bij de kop te pakken. Het college heeft de opdracht om te kijken om met een goed onderbouwd voorstel te komen, waarbij de financiële dekking nog wel het grootste vraagstuk is.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Ja, even een reactie richting de VVD. Kijk, op het moment dat hier een amendement lag dat middelen vrijmaakt, dan snap ik de noodzaak om het bij de Begroting te regelen. Alleen, dit is in die zin een motie met een opdracht en die opdracht gaat al uitgevoerd worden door het college. Dus de noodzaak om dat nu bij de Begroting doen, is er volgens mij niet omdat je nu niet de middelen vastlegt. Ik snap ook dat u gekozen hebt voor een motie en de oproep richting het college om dat te doen. Maar volgens mij hoort die nuance er ook wel even bij dat het niet nu bij de Begroting hoeft, omdat je de middelen niet vastlegt en dat besluit later neemt. Uw dekkingsmiddelen kun je natuurlijk ook in januari-februari gebruiken.

De heer De Jonge (VVD): Ja goed, ik hoor het aan. Wij zien dit wel wat anders, maar goed. Wij gaan dan straks in de schorsing hier sowieso nog even over beraden en dan komen we daarop terug.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Wat voor mij dan niet helemaal duidelijk is: de heer De Jonge geeft volgens mij aan in de motie dat de benchmark zes fte aangeeft. En er moeten middelen vrijgespeeld worden. Gaat u er dan ook van uit dat het zes fte wordt? Want ik meende in antwoord op de heer Van der Weide dat dat niet helemaal vast hoeft te staan. Of heb ik dat nou verkeerd begrepen?

De heer De Jonge (VVD): Ja, óf u hebt het verkeerd begrepen, of u hebt niet goed geluisterd. Maar volgens mij heb ik heel duidelijk gezegd dat wij juist die ruimte overlaten aan het college. En of het dan vijf, zes of zeven zijn of hoeveel middelen et cetera, daarvoor geven we die vrijheid aan het college. Ik pin me niet vast op die zes fte of iets dergelijks, dat heb ik ook niet zo neergezet.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Een ander thema was het politiebureau in Klazienaveen. Excuses op het moment dat de toon wellicht wat korzelig was overgekomen: dat was niet mijn bedoeling, ik ging wat kort door de bocht.
Misschien even in de volle breedte. Er is toen inderdaad een motie ingediend en daar zijn wij mee aan de slag gegaan, ook in de richting van Politie Noord-Nederland. Ik zei maandag ook al dat de politie in de volle breedte bezig is met een vastgoedverhaal: die willen terug naar minder politiebureaus. Nou, daar hebben we als raad vanuit Emmen weleens het signaal over afgegeven dat we daar niet zo van gediend zijn. Het mocht dan wat zijn dat de burgemeester meteen geïnformeerd wordt, zodat ik u daarover kan informeren. En geloof me, op dit moment ligt het onderzoek naar die huisvesting op dit moment min of meer stil, zeker waar het gaat om de politiebureaus in Drenthe.
Dan even terug naar uw vraag hoe het dan zit met dat politiebureau in Klazienaveen. Ja, dat is feitelijk gewoon operationeel, niet heel anders dan de wat kleinere politiebureaus, bijvoorbeeld in Coevorden – om maar eens even wat te noemen. Dat betekent dat daar wijkagenten aan het werk zijn. Dat is handig, want dat scheelt allerlei aanrijtijd in het gebied rondom Klazienaveen. Bovendien is het nog steeds mogelijk om daar een spreekuur te hebben met de wijk. Dus een afspraak maken met de wijkagent gebeurt ook op het politiebureau zelf: er is een spreekuurmogelijkheid. Let even op: daar wordt in de regel weinig gebruik van gemaakt. Maar misschien ook maar even vanachter deze microfoon: dat kan altijd. Een aangifte op afspraak ook en dat ‘op afspraak’ is eigenlijk standaard zo: dat is niet anders dan het bureau in Emmen zelf. De meeste dingen gebeuren gewoon op afspraak. Kun je zo binnenlopen? Ja, je kunt wel zo binnenlopen, maar in de regel is het echt op afspraak. Een beetje vergelijkbaar met de huisarts – om eens wat te noemen. Je kunt zo binnenlopen bij een huisartspost als er spoednoodhulp is, wordt er meteen geacteerd. In de andere gevallen is het mogelijk om zowel een spreekuur te hebben met de wijkagent als dat men dat aangeeft op afspraak.
Dus ik ben ervan overtuigd dat het politiebureau in Klazienaveen nog wel even blijft en dat als er iets anders aan de hand is, ik dat zo snel mogelijk hoor zodat we daar kunnen overleggen over mogelijke alternatieven. Er is een dienstverlening aldaar die past bij de schaal van dit bureau.

Mevrouw Velzing (Wakker Emmen): Mevrouw Velzing maakt even van de gelegenheid gebruik om dank te zeggen aan de burgemeester voor deze bewoordingen en ook het excuus daarbij. Dat stellen we zeer op prijs en ik denk ook dat het heel belangrijk is dat op dit moment even gezegd wordt hoe dat dan eruitziet en wat er kan en wat er niet kan. De mogelijkheid voor dat spreekuur was mij eigenlijk ook helemaal niet bekend. Wellicht een idee voor de wijkagent om daar wat meer over naar buiten te treden, zodat de mensen dat weten en daar ervaring mee gaan krijgen, om te kijken of dat bevalt en van daaruit verder mee te borduren. Dus dank u wel voor zover.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ja, nou ja, het is een goed advies, hoor. Want we merken inderdaad weleens een keer dat er meer dienstverlening mogelijk is dan weleens gecommuniceerd wordt vanuit de politie. Dus ik zal dat meteen ook teruggeven aan de politie om dat nog eens wat duidelijker naar voren te brengen.
Dan nog een punt rondom het veiligheidsrisicogebied, een hele discussie daar inderdaad over. Nogmaals, het was geen onwil om dat uit te roepen tot veiligheidsrisicogebied. Alleen, ik gaf de argumentatie aan die nodig is voor een veiligheidsrisicogebied. Volgens mij lopen er twee discussies door elkaar heen: wat is nou precies een veiligheidsrisicogebied en hoe onveilig is het stationsgebied in dezen? Dat veiligheidsrisicogebied is nauw omschreven waar het gaat om een hele serie wapenincidenten die moet plaatsvinden om het te kunnen uitroepen tot een veiligheidsrisicogebied. Dat heb ik ook niet uitgevonden, dat is gewoon het verhaal en dat gaf ik u terug. ’s Ochtends in de driehoek hadden we daar maandag al over gesproken: dat zijn van die feitjes die je ongeveer weet, maar die heb ik nog maar eens even gecheckt.
Belangrijker is volgens mij dat – om dat nog maar even duidelijk te maken – als je kijkt wat we op dit moment aan het doen zijn in het stationsgebied, dat dat nogal wat is. Ik zei aan de achterkant dat het echte vraagstuk is dat een beetje op het vraagstuk lijkt van te weinig politie. Dat heeft te maken met wie op dit moment vooral de onveiligheid veroorzaakt in het stationsgebied: dat is de toestroom van veiligelanders, omdat we toevallig zitten op de aanvoerroute naar Ter Apel. Het betekent dat we gedoe hebben in het stationsgebied, het betekent dat we gedoe hebben in Nieuw-Weerdinge en het betekent, met alle respect, dat we nog het grootste gedoe hebben in Ter Apel. Daar vind ik wel wat van, daar

vindt de raad denk ik ook wel wat van. Dat lossen we niet op, maar dat blijft wel een permanent aandachtspunt. Ik hoop dat we nu eindelijk eens een keer daar goed beleid over maken.
In de tussentijd wachten we niet af. Want de suggestie 'we redden het alleen met een veiligheidsrisicogebied' – even los van het feit dat het juridisch heel ingewikkeld is – is niet juist. Maar als ik u even een optelsom mag geven wat we op dit moment aan het doen zijn. We hebben cameratoezicht: dat hebben we nu aangescherpt. Dat is operationeel, dat wordt ook heel veel gemonitord en daar hebben we het ook vaak over. Het wemelt daar op dit moment van allerlei soorten gebiedsverboden die we doen. We pakken wel degelijk mensen op die permanent lastig zijn, die geven we een gebiedsverbod en dat wordt ook opgevolgd. We werken goed samen tussen politie, OV-bureau en handhaving. En belangrijk is ook dat de politie geen veiligheidsrisicogebied nodig heeft, die heeft een 'hotspot' nodig – met een lelijk woord. Dat komt ook wel terug in het Veiligheidsplan en Jaarplan van de politie.

De vicevoorzitter: Burgemeester, kunt u wel tot een afronding komen? Want u bent al over de zes minuten heen. Ja.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ja nou, er werd gevraagd: wat gebeurt er zoal in het stationsgebied...

De vicevoorzitter: Nee, snap ik, snap ik. Maar dat geldt ook voor u.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Oké, dan ga ik afronden.
Dus de optelsom van dingen is uitgebreider dan u zegt. Als u mij zometeen een vraag stelt, zal ik de opsomming nog wel even afronden. Maar we zijn – en dat is de kern, voorzitter – volgens mij op heel veel terreinen bezig met alle partners in het stationsgebied om de veiligheid te vergroten. Want daar zijn we het snel over eens: het is een van de onveiligste plekken op dit moment in de gemeente Emmen. Daar hebben we eigenlijk alle hens aan dek nodig, maar daar hebben we niet specifiek de juridische aanduiding 'veiligheidsrisicogebied' voor nodig.

Mevrouw Ester (SP): Maandag in uw uitleg was inderdaad mijn schrik groot in eerste instantie van: ja, moeten er eerst incidenten komen met wapens voordat het een risicogebied is? Nu u het ook nader uitlegt, snap ik het ook meer. Maar... Nou zit ik even te denken aan woorden, ik kan ze niet vinden. Wat kunnen wij anders nog dan dat wij toch het gebied beter toegankelijk kunnen maken voor jeugd, voor ouderen en voor mensen dat het daar veilig is? Ik snap dat het risicogebied er niet in zit, dat het juridisch niet kan. Wat kunnen wij dan u wel meegeven om het toch beter te laten worden?

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nou, laat ik het zo zeggen: dat zou ik op dit moment niet eens zozeer weten als ik de optelsom van dingen zie die we doen vanuit de politie, vanuit het OV-bureau, vanuit de boa's. Denk even na bijvoorbeeld over het feit dat die vijf ton die we hadden gekregen van het Rijk waar het gaat om het toezicht op de veiligelanders. Ook een deel van dat geld wordt weer ingezet in het stationsgebied. Dus maakt het ook zo ingewikkeld. Het wemelt op dit moment van allerlei soorten maatregelen die we nemen. We proberen daar een gebiedsregisseur op te zetten om dat nog beter in samenhang te doen. Dus voor het moment is het meer het goed kunnen volgen en – ik zeg tegelijkertijd – het voor een deel ook accepteren dat er een bepaalde mate van overlast is, omdat we op dit moment een 'hotspot' zijn – in termen van de politie – in die toestroom van veiligelanders. Overigens niet heel anders dan op het station van Zwolle – om maar eens wat te noemen.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ik heb nog even een vraag voor de burgemeester met betrekking tot dat veiligheidsrisicogebied. Ik begrijp de burgemeester heel goed als hij aangeeft dat het natuurlijk een lastig verhaal is. Uiteindelijk is het wel zo – en dat is ook wel een beetje mijn vraag – dat in de APV van Emmen de burgemeester die bevoegdheid heeft gekregen. Dat volgt uit artikel 151b van Gemeentewet: *'de bevoegdheid bij verordening te verlenen bij verstoring van de openbare orde, een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen'*. In principe ligt die bevoegdheid dus bij de burgemeester. De burgemeester kan dan toch proberen dat veiligheidsrisicogebied daar in te stellen? Klopt dat?

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Dat klopt. Maar dat gaat altijd in overleg met de driehoek: politie, Openbaar Ministerie en ik. En daar ligt het criterium onder van ernstige wapenincidenten. Dat moet meer zijn dan dat er op dit moment aan de hand is. Dat is het punt, met alle respect voor het onveiligheidsgevoel dat daar ontstaat.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Dat antwoord is duidelijk. De burgemeester geeft wel aan die ernstige wapenincidenten. In de wet staat in ieder geval ook *'de ernstige vrees voor het ontstaan daarvan'*. Nu is het natuurlijk wel de vraag hoe je dat onderbouwt. Maar we weten dat bijvoorbeeld in het stationsgebied er al jarenlang grootschalige problematiek is. Dus ik ben dan wel benieuwd hoe de burgemeester daartegenaan kijkt. Zou dat dan niet voldoende zijn om te kunnen veronderstellen dat er sprake is van ernstige vrees voor het ontstaan van meer wapenincidenten?

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Twee argumenten. Volgens mij voegt de toevoeging 'veiligheidsrisicogebied' niet zo heel veel toe. Ik citeer ook maar even datgene wat de politiechef tegen mij zegt en die heeft er ook wel meer verstand van denk ik dan deze burgemeester. En ten tweede, ernstige dreiging heeft ook weer alles te maken met wapenincidenten. We hebben hier een enorme hoeveelheid incidenten, een hele hoop dingen die vervelend zijn in dezen. En nogmaals, je hoort mij niet zeggen dat er nooit een keer een schietpartij kan ontstaan rondom het stationsgebied. Dat hoort u mij nooit zeggen. Maar als we kijken naar het afgelopen jaar, dan is het type incidenten dat er is, heel frequent maar met een relatief laag risico, waar we alle hens aan dek hebben om dat zeg maar iets veiliger te krijgen dan dat het op dit moment is.
Ik zeg het maar even in alle eerlijkheid persoonlijk, en ik heb het ook weleens eerder gezegd: als onze jongste dochter aankomt bij het station in Emmen, staat de burgemeester daar zelf ook wel even om haar op te halen. Maar dat is nog wel wat anders dan dat we ons permanent zorgen maken over ernstige wapenincidenten.

De vicevoorzitter: Voor de laatste keer de heer Katerbarg.

De heer Katerbarg (Wakker Emmen): Ja, voorzitter, tot slot. Dank u wel. Ik begrijp ook de voorzichtigheid bij de burgemeester heel goed, hoor. Alleen, uiteindelijk is het wel zo dat de problematiek rondom het stationsgebied en andere gebieden ernstig is, al jaren aanhoudt en de SP stelde net ook al de vraag: ja, wat kunnen nog meer doen? Dit is wel een van die opties die de wet ons biedt om uit te proberen. En in die zin denk ik dat het ook voor een deel een politieke vraag is: wil je dit proberen om hier toch op een of andere manier iets proberen hieruit te halen? Want ja, als er geen andere mogelijkheden zijn, wat moeten we dan? De problematiek blijft er op dit moment wel.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nogmaals, dat is absoluut geen onzin wat u zegt. Ik snap het heel goed om nog iets toe te voegen aan de hele gereedschapskist. Het idee is vanuit de driehoek, het idee is vanuit de partners inclusief het OV-bureau dat we op dit moment een heel serie instrumenten hebben die volgens mij goed kan werken en die we nog in kunnen zetten.
Als u me toestaat, voorzitter, om er nog één zin aan toe te voegen. Volgens mij gaat het nog veel meer om de versterking van de samenhang tussen al die verschillende maatregelen. We hebben het al over de gebiedsregisseur gehad – dat wou ik nog wel even benoemen – om die samenhang te versterken en dan eens kijken of we er wat aan kunnen doen. Maar belangrijker vind ik nog steeds dat we moeten gaan naar de bron van alle ellende die er op dit moment is en dat is de permanente toestroom van veiligelanders, want die veroorzaken op dit moment 80 procent van alle incidenten in het stationsgebied.

De heer De Jonge (VVD): Ja, ik heb het allemaal een beetje op me af laten komen en ik heb toch wel een paar dingen waarvan ik denk: ja... U noemt als eerste het 'een van onveiligste gebieden van Emmen'. Nou, dan ben ik wel benieuwd wat er nog meer onveilige gebieden hier zijn waar mogelijk ook wel een veiligheidsrisicogebied van zou kunnen worden gemaakt. Want dit vind ik toch wel een beetje zorgelijk wat u daarover zegt.

Ten tweede had ik u gevraagd om een aantal suggesties te doen. U geeft aan: dit doen we allemaal al. Maar kunt u nou concreet ook aangeven wat nog de mogelijkheden zijn die mogelijk zijn? Uw collega in Assen heeft nu voor de derde keer het veiligheidsrisicogebied laten verlengen. Het is elke keer voor één jaar. Daar zijn blijkbaar incidenten. Ik kan niet oordelen hoe erg die incidenten et cetera zijn geweest, maar die zijn er daar in het stationsgebied en zelfs in het stadscentrum. Dus als het daar kan... Wij hebben nog veel meer problematiek in het stationsgebied en dat zijn niet alleen de veiligelanders. Daar doelt u wel veel op en u zegt net voor 80 procent. Maar er is ook heel veel overlast door daklozen, door drugsverslaafden, door drugsdealers et cetera. Dus ik vind het iets te gemakkelijk om het bijna alleen maar op de veiligelanders af te schuiven. Dus ik hoor heel graag van u welke suggesties u zelf nog wél ziet. Want ik denk dat dit nog een van de weinige mogelijkheden is die wij zelf nog kunnen gaan doen als gemeente.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Even terug naar uw eerste vraag. Emmen is nog steeds een van de veiligste grote gemeenten van Nederland. Dus ik doe ook niet voorkomen alsof de onveiligheid overal in Emmen aan de hand is. Als u zegt: wilt u nog één andere plek aanwijzen? Dat is het centrum en met name in de uitgaanswereld in de nachtelijke uren. Dan hebben we nog een plek te pakken.

De heer De Jonge (VVD): Vindt u het dan een suggestie om dat dan wél aan te gaan wijzen als een veiligheidsrisicogebied? Want daar zijn misschien meer incidenten zoals u dat zegt.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Maar ook daar is het criterium van wapenincidenten aan de hand en ook daar is dat niet aan de orde – even voor de goede orde. Ik kan de vergelijking met Assen niet maken op uw vraag. Daar ga ik niet over. Maar kijk, de kern van mijn betoog is: over de optelsom aan zaken die we op dit moment aan het doen zijn in het stationsgebied, zegt men vanuit de driehoek dat de aanwijzing van het veiligheidsrisicogebied er niet zo heel veel aan toevoegt.

De vicevoorzitter: Voor de laatste keer wat dit betreft de heer De Jonge.

De heer De Jonge (VVD): Ja, ik snap dat de driehoek dat misschien zegt. Maar ik hoor ook het betoog van de heer Katerbarg. Die geeft ook duidelijk aan dat het niet alleen met incidenten hoeft te zijn. En ik ben wel heel erg benieuwd – en die kunnen we niet meten – dat er ook heel veel incidenten zijn die niet worden gemeld. Ik heb een beetje het idee dat we nu eigenlijk wachten tot er daadwerkelijk wat gebeurt en dan moeten we ons achter de oren krabben: hadden we maar wat gedaan. En dat vind ik een beetje jammer en dan denk ik: iedereen klaagt over de veiligheid. De inwoners, de reizigers, zelfs FNV Streekvervoer klaagt over dat gebied. Laten we er dan ook iets aan gaan doen en laten we gewoon proberen het in te stellen en laten we dat voor een jaar zien. Desnoods gebruiken we het als pilot en misschien kunnen we dat later ook op andere gebieden gaan betrekken.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nou, dan heeft meneer De Jonge niet geluisterd naar het eerste gedeelte van mijn betoog. Want ik gaf u een hele optelsom en ik werd even onderbroken door de voorzitter omdat de spreektijd wat ingekort werd. Maar als je ziet wat we op dit moment allemaal doen: doe nou niet voorkomen alsof we in het stationsgebied niets doen. Want dat doet wat onrecht aan onze politie, dat doet wat onrecht aan onze boa's, dat doet wat onrecht aan degenen van de beveiligingsdienst die 24 uur per dag daar in dienst zijn. Want op allerlei soorten manieren proberen we daar de veiligheid te vergroten. We zijn aan de slag om die samenwerking nog beter te doen, we zijn aan de slag met het aanpakken van de fysieke omgeving in dezen. En u hoort mij niet zeggen dat daarmee de hele veiligheid geregeld is, maar uw betoog suggereert dat er verder niks zou gebeuren. Dát is ook niet waar.

De vicevoorzitter: Voordat ik de raad weer het woord geef: ik kijk even naar de burgemeester. Ik heb u niet de spreektijd ingekort, u was een minuut over de spreektijd heen. Wij hanteren dezelfde spelregels allemaal en ik vroeg u toen om naar een afronding te komen. Dit even voor de duidelijkheid. Nog één keer en dat is allerlaatste keer in dit debat, want er zijn ook nog anderen die willen reageren. De heer De Jonge nog een keer.

De heer De Jonge (VVD): Nou, voorzitter, dank u wel. Ik kom toch terug op mijn vraag. U geeft wederom aan wát u allemaal doet, maar kom nu concreet eens met wat er nog méér kan. En dat blijf ik maar niet horen van u.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): 'Wat kan er nog meer?' Ik reageer op uw vraag waar het gaat om het veiligheidsrisicogebied. Wij hebben het idee vanuit de politie, vanuit de Officier van Justitie en de burgemeester dat we op dit moment een heel pakket hebben aan maatregelen dat op dit moment voldoende moet zijn waar het gaat om het vergroten van de veiligheid. Daarmee gaat de onveiligheid niet naar nul. We kunnen het versterken op een aantal manieren waar het gaat om de samenhang der dingen. Maar nogmaals, daar voegt een toevoeging van het veiligheidsrisicogebied vanuit de driehoek niks aan toe. En als u zegt: 'Dien de aanvraag maar in.' Ja, dan dienen we de aanvraag in. Maar ik ben heel eerlijk naar u: dan krijgt een type antwoord dat ongeveer uit deze bouwstenen zal bestaan.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Kijk, ik zie even een soort debat ontstaan waar de raad met initiatieven komt – even los van de inhoud en wat het oordeel is over maatregelen. Maar laat ik het zo zeggen: het voelt wel wat ongemakkelijk aan als er van de raad verschillende initiatieven komen die tot doel hebben de veiligheid te verbeteren. Volgens mij is dat ook het doel dat u hebt en dat het college heeft. De raad komt met suggesties. Volgens mij is daar maandag iets van gezegd hoe dat kan overkomen en ik merk nu ook een bepaalde stekeligheid aan het einde van het debat. Laat ik het zo zeggen: ik had wel iets meer gevoel willen hebben dat er ook waardering is wat er hier uit de raad wordt aangereikt. En als iets niet kan, dan kan het niet. maar dan is het wel goed om te vertellen wat er wél kan. Kijk, er ligt een motie om aan de slag te gaan met extra capaciteit voor boa's. Ik zou het ook wel op prijs stellen als het college...
Blijkbaar kunnen initiatieven vanuit de raad niet, maar hier zit wel een meedenkende houding denk ik vanuit de raad om te kijken wat er wel kan en hoe we die veiligheid kunnen beantwoorden. Er wordt niet gezegd: 'u bent slecht bezig' of ' er gebeurt onvoldoende'. De raad is op zoek naar wat het volgende middel is, wat de volgende maatregel kan zijn om de veiligheid te vergroten. En ik denk dat het helpt dat u – ook richting het Veiligheidsplan en ook richting wat er nog gaat komen bij de raad – inzichtelijk gaat maken wat er wél kan. Wat is de volgende stap op het moment dat die veiligheid niet verbetert of nog verslechtert? Want ik houd er hier wel een ongemakkelijk aan over hoe dit debat op dit onderwerp op deze manier gevoerd wordt, ook door u als burgemeester en vanuit het college.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nogmaals, ik sta open voor elke suggestie die de veiligheid kan vergroten. Maar het punt was even – en dat was een wat meer juridisch verhaal – de heel specifieke vraag die gesteld wordt: kunnen we hier een veiligheidsrisicogebied aanwijzen? En daarvan zei ik: let even op, daar zit een soort juridisch argument onder, dat kan niet zomaar. Als ik me nou makkelijk ervan af wil maken, dan zeg ik: nou, we dienen de aanvraag in en ga ik op een later moment dat antwoord geven. dát was mijn punt. Maar nogmaals – en dat kan ook bij de bespreking van het Veiligheidsplan – het college en de burgemeester staan open voor elke suggestie die de veiligheid in het stationsgebied kan vergroten.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Kijk, dat laatste. U zegt: 'Ik sta open voor iedere suggestie.' Nou, er komen suggesties vanuit de raad en ik ga niet zeggen wat ik net heb gezegd, want dan val ik ook in herhaling. Maar het helpt ons raad dat u inzichtelijk maakt wat er dan wél kan. Er gebeurt heel veel, u zegt ook: het zit hem in de samenhang der dingen. Er zijn maatregelen uitgevoerd, er zijn maatregelen in voorbereiding. Maar neem ons als raad dan ook mee in suggesties die wél kunnen, zodat we ook het gevoel krijgen wat een volgende maatregel zou kunnen zijn. Want anders schieten we meteen weer in de discussie: 'er komt een voorstel', 'er komt een idee', 'het kan niet, 'juridisch' enzovoort, enzovoort. Dus wel een suggestie vanuit onze kant als u toch bezig bent met de voorbereiding van het Veiligheidsplan en alles wat nog gaat komen, om dan ook nadrukkelijk aandacht te hebben voor welke maatregelen we als gemeente, als raad of bevoegdheid die u als college en burgemeester hebt, kunnen benutten zodat we met elkaar het gesprek erover kunnen voeren. Want volgens mij is dat ook wel de behoefte die hier in de raad is om die dialoog en dat gesprek met elkaar te kunnen voeren.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Er ligt inderdaad een uitvoerig Veiligheidsplan. Ik vind het een goede suggestie van u om nog eens in beeld te brengen, aanvullend op dat Veiligheidsplan en de bespreking in december, om de dingen duidelijk te maken die ik nu zo even opsom van wat er allemaal gebeurt in het kader van het stationsgebied. Uw vraag snap ik ook heel goed, hè: goh, wat zou er nog meer kunnen? Nou, het is goed dat we daar zowel met de politie als in eigen huis nog eens goed over nadenken. Mijn voorstel zou zijn om dat dan nog eens even terug te leggen bij de bespreking van het Veiligheidsplan. Dit om met elkaar het idee te hebben – want dat ben ik snel met u eens – dat we met elkaar het veiligheidsgevoel en de veiligheidsmaatregelen in het stationsgebied nog kunnen versterken.
Als ik wat kort door de bocht ging, dan had iets te maken met de juridische kaders van het veiligheidsrisicogebied. Maar u hebt gelijk: die opsomming die we op dit moment aan het doen, kunnen we in beeld brengen. En we kunnen met elkaar gerust nadenken over of er wellicht nog goede suggesties zijn om het veiliger te maken. Want het is een belangrijke vraag. Dus in die zin waardeer ik ook de inbreng van de heer De Jonge, om in ieder geval het thema goed te agenderen.

De vicevoorzitter: Ik kijk nog even rond. Volgens mij is dit nu uitgebreid besproken. De toezegging is ook gedaan. Ja? O, wou de heer Koops nog reageren? O, ik dacht dat u later intrad omdat u dat zo tegen mij deed. Maar u krijgt de gelegenheid, hoor. De heer Koops, D66.

De heer Koops (D66): Ja, ik voel toch wel de behoefte om nog iets toe te voegen, niet alleen als raadslid maar ook als inwoner van het stationsgebied. En voor de kleuring: toen ik hier maandag plaatsnam als raadslid, deed ik dat ook met de kennisgeving dat er de nacht daarvóór weer was geprobeerd in te breken in mijn auto. En dat is niet de eerste keer en dat geldt eigenlijk voor al mijn buurtbewoners. Waar ik een beetje voor wil waken, is dat we hier oplossingen gaan bedenken die we dan vervolgens uitrollen en wij daarbij ervan uitgaan dat het probleem dan is opgelost. Want alle maatregelen die ook net door de burgemeester zijn genoemd over meer cameratoezicht, over andere manieren van omgaan, zijn niet per se bekend bij inwoners. Dat onveiligheidsgevoel neemt eerlijk gezegd alleen maar toe.
Dus ik zou u willen meegeven, ook zeker in lijn met het voorstel van de heer Van der Weide: het gaat er niet alleen maar om wat wij hier vinden, maar ga asjeblíéft ook in gesprek met juist de inwoners van het stationsgebied. Dan heb ik het over het hele stationsgebied: ook de Verlengde Spoorstraat, ook Oud Allee en ook Boschoord. Want die inwoners daar voelen zich écht niet veilig, die voelen zich écht niet alsof ze wonen in een van de veiligere grote gemeenten van Nederland.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Nee, dat is een goede suggestie. We hadden daar inderdaad laatst een gesprek met de EOP daarover, de EOP in het centrumgebied. In de volle breedte kwam dat thema veiligheid ook terug, ook de signalen die u afgeeft. Maar de suggestie om dat wat scherper nog te doen, kan zeker. In het verlengde van de specifieke doelgroepen – zeg maar alles waar meneer De Jonge ook op doelde: niet de veiligelanders – daarover hebben we wel een structureel bewonersoverleg, dat klopt wel. Maar uw suggestie om dat nog eens wat vaker te doen met een wat bredere groep bewoners, neem ik graag over.

De vicevoorzitter: Goed. Ik constateer dat er verder geen vragen meer zijn. En het is geen toezegging, maar dit is wel een belangrijk onderwerp voor december. Dat is de bespreking van het Veiligheidsplan. Ik denk dat we daar ook verder de discussie nog gewoon moeten voeren zoals die op het laatst ging. Ja? Die oproep wil ik toch nog even doen en ik wil graag het voorzitterschap weer overdragen. O, sorry! Was ik de heer Wittendorp vergeten. Sorry, meneer Wittendorp!

De heer Wittendorp (CDA): Ik ben het helemaal eens met het laatste wat u zei. Maar we hebben nu wel een motie die nu voorligt en die nog steeds in stemming gebracht wordt. En dat maakt deze discussie, dat wil ik wel even meegeven, er niet makkelijker op om hier een standpunt over in te nemen.

De vicevoorzitter: Dat snap ik. Maar wij gaan straks de moties in stemming brengen en ik kan mij ook nog wel voorstellen dat hier ook nog wel stemverklaringen over komen. Maar ik snap die opmerking. Alleen, ja, wij zullen hem in stemming moeten brengen. Óf de VVD moet hem in willen trekken, maar dat ligt aan de VVD. Ja? Dat horen wij dan straks wel. Ik zie de heer De Jonge nu al nee schudden. Dus ik draag het voorzitterschap weer over aan de burgemeester. Ja, maar de VVD schudt toch nee.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we in twee termijnen gediscussieerd over de Begroting en een serie amendementen en moties. Ik zou mij kunnen voorstellen dat er even behoefte is aan een schorsing. Wat zullen we doen? Een kwartiertje? Is dat een goed voorstel? Ik kijk even rond. Meneer Koops.

De heer Koops (D66): Ja, dan kan ik de partijen alvast meegeven dat wat betreft ons amendement wij tevreden zijn met de toezegging gedaan door het college en dat wij dat amendement dus ook zullen intrekken. Dus de partijen hoeven zich daar in ieder geval niet over te beraden.

De voorzitter: Dat betekent: amendement A3 wordt ingetrokken. Ik schors de vergadering tot kwart over vijf.

Schorsing

De voorzitter: Als iedereen weer zijn plaats wil innemen, gaan we snel verder. (…)
Ja, de fractie van de Partij van de Arbeid vraagt nog even een paar minuutjes respijt. Ik meld het u maar even, daar maak je geen vrienden mee, maar... We gaan zo verder, hoor. Ze hebben éven nog wat... (…)
De vergadering is heropend. Zijn er nog meer fracties die nog even vijf minuten willen hebben? Ik ben als was in uw handen. Ja.

Besluitvorming
De voorzitter: Wij gaan toe naar de besluitvormingsronde. Het idee om uiteraard eerst de amendementen te doen. Er is één amendement overgebleven, A1, en dan het hele raadsvoorstel. En dan een serie moties waar we met elkaar over vergaderd hebben. Ik zal de hele tijd vragen of er stemverklaringen zijn en dan gaan we digitaal stemmen en zo gaan we dat op deze manier doen. Steeds komt de titel van het amendement respectievelijk de motie in beeld op het scherm in de zaal. Zullen we het zo gaan doen? Ja, mevrouw Ester?

Mevrouw Ester (SP): Na de uitleg van de wethouder over onze motie, gehoord hebbende dat het voor jongeren tot 27 jaar goed geregeld is en de beantwoording dat volgend jaar met de Participatiewet van kracht wordt, trekken wij de motie in. Maar we blijven het actief volgen.

De voorzitter: Dat is uw goed recht. Dat gaat over motie 6 ‘Pilot zonder kostendelersnorm’. Die vervalt. Motie 13, die we eerder in beeld hadden, is ook komen te vervallen. Nog meer ten aanzien van de besluitvorming? Want het idee is om alle andere moties straks in stemming te brengen. Akkoord?
Dan gaan we beginnen in de volgorde met eerst het overgebleven amendement rondom citymarketing, dan het hele raadsvoorstel en dan de moties 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 en 12. Akkoord? Dan gaan we het zo doen.
Dan breng ik in stemming, om te beginnen, met aan de orde amendement 1 ‘Structurele middelen voor citymarketing’. Is daarbij behoefte aan een stemverklaring? In ieder geval mevrouw Louwes. Alleen? Ja. Mevrouw Louwes, een stemverklaring.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, wij stemmen tegen dit amendement. En niet omdat wij citymarketing niet heel erg belangrijk vinden, maar omdat wij ook wel de nut en de noodzaak zien om dat na twee jaar te kunnen evalueren. Dat zou kunnen betekenen dat we daarna zouden moten opschalen, maar misschien zou dat ook kunnen betekenen dat we moeten afschalen. Dus voor nu zijn we blij met dat wat in de Begroting staat en zullen we dit amendement niet steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan breng ik amendement 1 ‘Structurele middelen voor citymarketing’ in stemming. De stemming is geopend. (…) Het amendement is verworpen met 10 stemmen voor en 24 stemmen tegen.
Amendement 2 ‘Van risico naar rendement’ (gewijzigd) is ingetrokken.
Amendement 3 ‘Pilotfonds veilig en welkom in de openbare ruimte’ (gewijzigd) is ingetrokken.
Dan gaan we naar het hele voorstel. Dat luidt de Begroting 2026 inclusief de bijlagen en de Meerjarenraming 2027-2029 vast te stellen en ten tweede de investeringskredieten voor de jaarschijf 2026 vast te stellen. Is er behoefte aan een stemverklaring? In ieder geval meneer Bosma.

De heer Bosma (Hart voor Emmen): Ja, voorzitter, Hart voor Emmen kan deze Begroting niet steunen. We zien een positief beeld voor de korte termijn, maar vanaf 2028 nemen de structurele tekorten en financiële risico’s duidelijk toe. Er wordt veel geïnvesteerd, maar de directe opbrengst voor inwoners blijft beperkt. En daarom stemmen wij tegen deze Begroting.

De voorzitter: Dat waren de stemverklaringen over de Begroting. Anders dan in beeld is, gaat het nu echt over de hele Begroting 2026. Ik breng haar in stemming. (…) De Begroting is aangenomen met 33 stemmen voor en één stem tegen.
Dan komen we bij motie 1 ‘Net op orde’, ingediend door Wakker Emmen en een aantal andere partijen. Is er behoefte aan een stemverklaring? Niet het geval? Dan breng ik hem in stemming, motie 1. (…) Unaniem aangenomen met 34 stemmen voor en nul stemmen tegen.
Motie 2 ‘Herken geweld achter de voordeur en voorkom femicide’: behoefte aan een stemverklaring? Niet? Dan breng ik hem nu in stemming. De stemming is geopend. (…) Aangenomen met 33 stemmen voor en één stem tegen.
Dan motie 3 ‘Bibob-toets als standaard’, ingediend door het CDA. Iemand behoefte aan een stemverklaring? Mevrouw Louwes.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, hier wil ik toch even iets over zeggen. Ik vind dit een heel goed initiatief – tenminste, dat vindt de fractie van de Partij van de Arbeid Emmen – om hier werk van te maken. We zien dan ook uit naar wat dat voor effect gaat hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren de stemverklaringen. De stemming is geopend. (…) Unaniem aangenomen met 34 stemmen voor en nul stemmen tegen.
Dan komen we bij motie 4 ‘Veiligheidsrisicogebied stationsgebied Emmen’, met onder andere de eerste indiener de VVD. Behoefte aan een stemverklaring. Dat is een aantal. Ik ga even rechtsom: mevrouw Louwes, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, u hebt het net gemerkt: wij hebben daarover moeten schorsen en de schorsing is ook vooral gegaan over deze motie. Wat bij ons heel erg speelt, is dat we er dubbel in zitten. Aan de ene kant zit het hem erin dat dit toch niet een Emmen is waarin wij willen leven met elkaar. Dit is niet hoe wij de maatschappij voor ons zien dat we op deze manier zaken moeten regelen in een veiligheidsrisicogebied. Anderzijds kunnen we onze ogen ook niet sluiten voor wat daar allemaal in dat gebied gebeurt en de onzekerheid – nou ja, meneer Koops heeft het net ook uitgelegd als inwoner van dat gebied – zien wij ook wel. En dat maakt dat je er twee kanten mee op kunt. We weten dat het juridisch waarschijnlijk niet haalbaar is, we weten ook dat er wat moet gebeuren.

De voorzitter: Kortom? Dat leidt tot een... Ja?

Mevrouw Louwes (PvdA): Nou ja, de adviezen van meneer Van der Weide, die daar denk ik ook goede opmerkingen over maakt, lijken ons een heel goede aanpak. In ieder geval één iemand van onze fractie zal tegen deze motie stemmen, de rest zal voor deze motie stemmen. Maar wel met gemengde gevoelens die ik zonet heb geduid.

De voorzitter: Dank u wel. Een stemverklaring is altijd kort en bondig, het is geen hele beschouwing. Meneer Wittendorp?

De heer Wittendorp (CDA): Het CDA vindt het belangrijk om een signaal aan onze inwoners af te geven en daarom zullen wij voor stemmen.

De heer Koops (D66): Ja, ik sluit mij aan bij de vorige sprekers. Ik ben ook echt wel gevoelig voor het argument rond de juridische houdbaarheid van dit voorstel. Maar als raadslid en als inwoner vind ik ook zeker dat we iets moeten doen met die signalen uit de wijk. Ik denk dat we met onze voorstem tegemoetkomen aan de signalen uit die wijk.

De heer Kasteleijn (50PLUS): Ik sluit me aan bij de vorige sprekers. Wij vinden het heel belangrijk om toch die signalen van die mensen in het stationsgebied te waarderen en daarmee dus deze motie te steunen.

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ja, voorzitter, dat geldt ook voor ons. Met inderdaad ook uw toezeggingen als burgemeester om richting het Veiligheidsplan verder te kijken naar de aanpak. Maar het signaal moet wel duidelijk zijn.

De voorzitter: Ik kijk nog even rond. Dat waren de stemverklaringen? Dat breng ik motie 4 in stemming. (…) En dan is de motie aangenomen met 32 stemmen voor en twee stemmen tegen.
Dan gaan we naar motie 5 'Uitbreiding boa-capaciteit', de gewijzigde motie. Iemand behoefte aan een stemverklaring? In ieder geval de heer Van der Weide.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Bij de introductie is er al iets gezegd dat we op zich bij de inhoud ons wel iets kunnen voorstellen. Alleen, zoals het er nu ligt, is het wat ons betreft overbodig en we willen ook wel de ruimte houden voor de discussie als we extra middelen willen inzetten voor de veiligheid en hoe we dat gaan doen. Dus we wachten die discussie af en zullen daarom tegen deze motie stemmen.

De heer Koops (D66): Dat geldt voor ons net zo. Wij zijn principieel niet tegen de uitbreiding van de boa-capaciteit. Wij denken wel dat het geëigende moment hiervoor is wanneer het college zelf met een voorstel komt begin volgend jaar. Dus daarom stemmen wij nu tegen, maar dat gaat over de vorm en niet zozeer over de inhoud.

De heer De Jonge (VVD): Ja, een iets ander geluid, voorzitter. Haha! Wij zullen natuurlijk wél voor stemmen, maar mede ook omdat wij graag de snelheid erin willen houden. Als we dit nu niet gaan doen, gaan we weer kostbare tijd verliezen.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, wij sluiten ons aan bij de uitleg van de heer Van der Weide en de heer Koops.

De voorzitter: Ik kijk even rond: nog andere stemverklaringen? Niet? Dan breng ik motie 5 in stemming. (…) Deze motie is verworpen met 6 stemmen voor en 28 stemmen tegen.
Motie 6 'Pilot zonder kostendelersnorm' is ingetrokken.
Dan motie 7 'Grip op de gemeenschappelijke regelingen'. Behoefte aan een stemverklaring? Niet? Dan breng ik die motie in stemming. (…) Dan is de motie unaniem aangenomen met 34 stemmen voor en nul stemmen tegen.
Dan de tot twee keer toe gewijzigde motie 8 'Onderzoek welstand' van Hart voor Emmen. Dat was 'Bouwen zonder welstand', maar die heet nu anders. Behoefte aan een stemverklaring? Ja, mevrouw Louwes.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, op zich kunnen wij ons vinden in de motie zoals die nu voorligt. We hebben ook de wethouder beluisterd en die heeft ook aangegeven dat de termijnen daarin wat lastig zijn. Wij zullen voor deze motie stemmen, maar wij houden daarin niet strak qua tijd aan de datum die genoemd wordt in deze motie.

De heer Van der Weide (Wakker Emmen): Ja, ik denk dat het goed is om dat nog wel even in een stemverklaring aan te geven. Wat mevrouw Louwes ook aangeeft: over de inhoud zijn we het eens, De wethouder heeft een winstwaarschuwing gegeven voor de planning. Dus met die winstwaarschuwing is de motie prima zoals die er ligt.

De voorzitter: Anderen nog? Niet? Dan breng ik motie 8 in stemming. (…) Ook deze motie is unaniem aangenomen met 34 stemmen voor en nul stemmen tegen.
Dan zijn we bij motie 9 'Oekraïners laten bijdragen aan het algemeen belang'. Behoefte aan een stemverklaring? Niemand? Dan breng ik deze motie in stemming. (…) Dan is deze motie verworpen met 2 stemmen voor en 32 stemmen tegen.
Dan de motie 10 'Gemeenten aan zet; veilig, overal en altijd'. Behoefte aan een stemverklaring? Niemand? Breng ik ook deze motie in stemming. De stemming is geopend. (…) Daarmee is deze motie met 34 stemmen voor en nul stemmen tegen unaniem aangenomen.
Dan gaan we naar motie 11, de motie 'Jeugdbescherming' vanuit GroenLinks. Wie wil een stemverklaring afleggen? Ja, meneer De Jonge.

De heer De Jonge (VVD): Ja, ondanks dat er duidelijk is aangegeven dat de motie overbodig is, gaan we hem wel steunen omdat we wel het signaal af willen geven dat het belangrijk is.

De voorzitter: Dank u wel. Nog andere stemverklaringen? Niet? Breng ik ook deze motie in stemming. (…) Ook deze motie is unaniem aangenomen met 34 stemmen voor en nul stemmen tegen.
En dan de laatste motie, motie 12 'Behoud woningtypologie en behoud *naoberschap* in de Bomenbuurt'. Behoefte aan een stemverklaring? In ieder geval de heer Pruisscher en de heer Koops. Meneer Pruisscher?

De heer Pruisscher (ChristenUnie): Ik heb natuurlijk een en ander gezegd over de procedure, hoe we hier vandaag terecht zijn gekomen. Die kritiek blijft staan, maar de inhoud ook om hier niet een herhaling van Schoonoord te hebben. Dus succes om daar mee aan de gang te gaan.

De heer Koops (D66): Nou, participatie is voor ons ontzettend belangrijk en in die zin kunnen we ons goed vinden in het voorstel. We vragen ons wel af wat nou met deze motie daadwerkelijk anders wordt en of de indieners bereid zullen zijn om ook de portemonnee te trekken als Woonservice 'nee' zegt. Maar goed, dat wachten we af en in de tussentijd stemmen wij voor, ook om het signaal af te geven aan de inwoners dat de raad in ieder geval naast hen staat.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren de stemverklaringen? Breng ik ook deze motie 12 over de Bomenbuurt in stemming. (…) En deze motie is unaniem aangenomen met 34 stemmen voor en nul stemmen tegen.
Motie 13 'Toekomst van de Stip, parel van Emmen' is ingetrokken.

B3. Sluiting

De voorzitter: Daarmee kom ik bij het laatste agendapunt van deze vergadering. Eigenlijk een vergadering in twee helften. We begonnen maandagmiddag en toen maandagavond en nu hebben we in één middag de besluitvorming afgerond. Dank u wel voor uw structurele medewerking aan het geheel.
Dank ook wel aan al die mensen die ons daarbij ondersteund hebben. Want we geven vrij makkelijk een aantal klappen op besluiten, maar geloof me, daar zit ongelooflijk veel werk in en voor een deel in de moties en amendementen, maar vooral in die hele tekst van de Begroting. Daarin zetten we met elkaar toch meer dan een half miljard weg en dat allemaal ten goede van onze inwoners in de mooie gemeente Emmen. Dank voor de ondersteuning.
Dank ook voor de mensen die ons hier ondersteund hebben in deze vergadering: koffie, thee, techniek. Volgens mij was dat allemaal piekfijn op orde.
Met deze woorden sluit ik de vergadering. Wel thuis! De vergadering is gesloten.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 18 december 2025,

De voorzitter,

De griffier,